

ΒΙΒΛΙΟ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ 2015

Εκπονήθηκε και συντάχθηκε
από την Επιτροπή Κανονισμών της FIVB
©2015 Fédération Internationale de Volleyball

©2015 Ομοσπονδία Διαιτητών Βόλεϊ Ελλάδας

Σεπτέμβριος 2015

(Προσωρινή έκδοση, περιλαμβάνει 8 από τα 9 κεφάλαια)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελ.	Θέμα	Περιπτώσεις
2	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	
3	ΕΙΣΑΓΩΓΗ	
4	ΜΕΡΟΣ Ι - ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ	
5	ΜΕΡΟΣ ΙΙ - ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ	
5	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 - ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ	
5	Απαγορευμένα αντικείμενα	1.1 – 1.2
5	Αρχηγός	1.3 – 1.7
6	Προπονητής	1.8 – 1.13
7	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2- ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ	
7	Η κλήρωση	2.1
7	Λάθος θέσεις και λάθος περιστροφή	2.2 – 2.7
8	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 – ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΤΟΥ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ	
8	Παίξιμο της μπάλας	3.1– 3.10.2
10	Πέρασμα κάτω από το φιλέ	3.11 – 3.12
10	Παίκτης στο φιλέ ή σε επαφή με το φιλέ	3.13 – 3.22
12	Σερβίς	3.23 – 3.29
13	Επιθετικό χτύπημα	3.30 – 3.34
14	Μπλοκ	3.35 – 3.46
16	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 – ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΚΑΙ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙΣ	
16	Αλλαγές παικτών	4.1 – 4.22
20	Τάιμ-άουτ και Τεχνικά τάιμ-άουτ	4.23 - 4.24
20	Αντικανονικά αιτήματα	4.25 - 4.26
21	Τραυματισμοί	4.27 – 4.29.2
22	Καθυστερήσεις	4.30 – 4.33
23	Εξωτερική παρέμβαση	4.34 – 4.35
24	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 – ΛΙΜΠΕΡΟ	5.1 – 5.24
29	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 - ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ	6.1 – 6.9
32	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 – ΟΙ ΔΙΑΙΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΟΥΣ	7.1 – 7.10
34	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 - ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ	8.1 – 8.5
35	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9 ΕΚΤΕΤΑΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ	9.1 - 9.26

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Το βόλεϊ είναι ένα σπουδαίο άθλημα – απλά ρωτήστε τα εκατομμύρια των ανθρώπων που το παίζουν, το παρακολουθούν, το αναλύουν και το διαιτητούν. Έχει προαχθεί ενεργά τα τελευταία χρόνια και έχει αναπτυχθεί εντονότατα ως ένα κορυφαίο ανταγωνιστικό άθλημα. Ο αυξανόμενος ενθουσιασμός, η ταχύτητα, η εκρηκτική δράση, μια καθαρή υγιής εικόνα και οι τεράστιοι αριθμοί θεατών στην τηλεόραση έχουν δημιουργήσει μια ώθηση για να αναπτυχθεί το παιχνίδι ακόμα περαιτέρω, για να το καταστήσουν απλούστερο και ελκυστικότερο σε ένα ακόμα ευρύτερο φάσμα του κοινού που το βλέπει.

Είναι πολύ σημαντικό για την περαιτέρω ανάπτυξη του αθλήματος, να γίνεται σε όλο τον κόσμο μια σωστή και ενιαία εφαρμογή των κανονισμών. Αυτό το Βιβλίο Περιπτώσεων είναι μια συλλογή από φάσεις με επίσημες ερμηνείες, εγκεκριμένες από την Επιτροπή Κανονισμών και βασισμένες στην πιο ενημερωμένη έκδοση των Κανονισμών. Αυτές οι αποφάσεις επεκτείνουν και διευκρινίζουν το πνεύμα και τη σημασία των Επίσημων Κανονισμών και είναι οι επίσημες ερμηνείες που ακολουθούνται κατά τη διάρκεια όλων των εγκεκριμένων διοργανώσεων.

Αυτή είναι μια «σύντομη» έκδοση, συνδυάζοντας μια διαμόρφωση Ερωτήσεων & Απαντήσεων μαζί με αναλυτικές περιπτώσεις που χρησιμοποιήθηκαν τα προηγούμενα χρόνια, αλλά, σε κάθε περίπτωση, βασίζεται στην έκδοση 2013-2016 των Επίσημων Κανονισμών, το κείμενο των οποίων εγκρίθηκε από το Συνέδριο της FIVB στο Anaheim των Η.Π.Α. το Σεπτέμβριο του 2012 και στις τροποποιήσεις των κανονισμών που εγκρίθηκαν από το Συνέδριο της FIVB στο Κάλιαρι της Ιταλίας τον Οκτώβριο του 2014.

Sandy Steel

Πρόεδρος Επιτροπής Κανονισμών της FIVB

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Η παρούσα ελληνική έκδοση του Βιβλίου περιπτώσεων της FIVB έγινε από την Ομοσπονδία Διαιτητών Βόλεϊ Ελλάδος. Η μετάφραση/απόδοση στα ελληνικά, πραγματοποίησε ο διεθνής διαιτητής και καθηγητής διαιτησίας Κωνσταντίνος Βουδούρης, μέλος του ΣΥΔΠΕ Αθήνας και Ανατ. Αττικής.

Μετά από έγκριση της Τ.Ε.Δ./Ο.Δ.Β.Ε. το Βιβλίο Περιπτώσεων μπορεί να αναρτηθεί στην επίσημη ιστοσελίδα της Ο.Δ.Β.Ε. στο τμήμα Κανονισμών και να χρησιμοποιηθεί από όλους τους ενδιαφερόμενους.

Είναι αυτονόητο ότι τα θέματα-περιπτώσεις που υπάρχουν και αναλύονται στο παρόν βιβλίο αποτελούν νομοτελειακά πλέον επίσημους Κανονισμούς και Οδηγίες Διαιτησίας.

Σημ.: Σε οποιαδήποτε διαφορά ανάμεσα στο αγγλικό και το ελληνικό κείμενο, ισχύει πάντοτε το επίσημο αγγλικό.

Για την Τ.Ε.Δ./Ο.Δ.Β.Ε.

Σταύρος Μαυρικήδης
Αλέξανδρος Βαρθαλίτης
Βασίλης Ράπτης

ΜΕΡΟΣ Ι - ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ

Ο διαιτητής είναι αυτός που εφαρμόζει τον κανονισμό. Για τη σωστή εφαρμογή των κανονισμών, οι διαιτητές πρέπει να τους γνωρίζουν άψογα και να τους εφαρμόζουν σωστά και με αποφασιστικότητα μέσα στο πλαίσιο του παιχνιδιού. Ο Καν. 23.2.3 λέει, «Ο 1^{ος} διαιτητής έχει την εξουσία να αποφασίζει για όλα τα θέματα που αφορούν στον αγώνα συμπεριλαμβανομένων και των θεμάτων που δεν αναφέρονται στους Κανονισμούς». Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μόνο στη βάση της πλήρους κατανόησης των θεμελιωδών αρχών διατύπωσης και εφαρμογής των κανονισμών.

Θυμηθείτε ότι ο διαιτητής μένει στο παρασκήνιο, αλλά την ίδια στιγμή ενεργεί για την προώθηση του παιχνιδιού με τον καλύτερο τρόπο και με αυτόν τον τρόπο το παιχνίδι είναι πιο ελκυστικό σε ένα ευρύτερο κοινό.

Θέλουμε το παιχνίδι να είναι δημοφιλές – ο τρόπος για να γίνει αυτό είναι κάνοντάς το ένα ελκυστικό θέαμα.

Η ΕΚΔΟΣΗ 2015 ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ

Το Βιβλίο Περιπτώσεων 2015 αντικατοπτρίζει τους κανονισμούς που τέθηκαν σε ισχύ από τα Συνέδρια της FIVB το 2012 και το 2014. Με δεδομένο ότι άλλοι κανόνες και αλλαγές φιλοσοφίας είναι πάντα πιθανό να λαμβάνονται υπόψη, καθώς ένα άθλημα και η κοινωνία του αλλάζει, αξίζει να θυμόμαστε ότι οι απαντήσεις/εξηγήσεις που αναφέρονται εδώ είναι αυτές που σχετίζονται με τους κανονισμούς που είναι σε ισχύ *σήμερα*.

ΜΕΡΟΣ II - ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 - ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΜΕΝΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ

<p>1.1 Ένα προσθετικό πόδι, ένας μηχανισμός στήριξης του ποδιού, γύψος σε έναν τραυματισμένο καρπό. Επιτρέπεται κάτι από αυτά;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Κάποια ναι – με την προϋπόθεση ότι δεν θα προκαλέσουν αδικαιολόγητο κίνδυνο για τον παίκτη ή για άλλους παίκτες στον αγώνα ή, στην περίπτωση του πήχη του χεριού, δεν θα παρέχουν επιπλέον έλεγχο της μπάλας. Οι κανονισμοί επιτρέπουν σε έναν παίκτη να φορά ελαστικά βοηθήματα προστασίας από τραυματισμούς. Για FIVB, Παγκόσμιες και Επίσημες διοργανώσεις, αυτά τα βοηθήματα πρέπει να είναι του ίδιου χρώματος με το αντίστοιχο μέρος της στολής, δηλ. ελαστικά στο χέρι πρέπει να είναι του ίδιου χρώματος με τη φανέλα. Αντίστοιχα, αν φοριούνται κάτω από σορτς, πρέπει να είναι του ίδιου χρώματος με το σορτς.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 4.5.1, 4.5.3</p>
<p>1.2 Επιτρέπεται σε παίκτη να αγωνιστεί φορώντας δαχτυλίδι το οποίο μπορεί να προκαλέσει τραυματισμό;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Λόγω του κινδύνου για τραυματισμό, ο παίκτης πρέπει να βγάλει το δαχτυλίδι ή να το καλύψει με ταινία.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 4.5.1</p>
<p>ΑΡΓΗΧΟΣ</p>	
<p>1.3 Ποια είναι η σωστή αντίδραση του 1ου διαιτητή προς έναν αρχηγό αγώνα που συνεχώς αμφισβητεί τις αποφάσεις του;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Αν αυτό ξεπερνάει τα όρια του Καν. 5.1.2, ο 1ος διαιτητής πρέπει να προειδοποιήσει τον αρχηγό χωρίς ποινή, σύμφωνα με τον Καν. 21.1. Αν η συμπεριφορά αυτή συνεχιστεί, ο αρχηγός αγώνα πρέπει να τιμωρηθεί με κόκκινη κάρτα για απρεπή συμπεριφορά (πόντος και σερβίς στην αντίπαλη ομάδα).</p> <p style="text-align: right;">Καν. 5.1.2, 20.1, 20.2, 21.2, 21.3.1, Διάγραμμα 9</p>
<p>1.4 Επιτρέπεται η επιβεβαίωση των θέσεων των παικτών από τον αρχηγό αγώνα;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ναι. Όμως δεν θα πρέπει να γίνεται κατάχρηση αυτού του δικαιώματος από την ομάδα και θα πρέπει να δίνονται λεπτομερείς πληροφορίες μόνο για την ομάδα του αρχηγού. Για την αντίπαλη ομάδα η μόνη απάντηση μπορεί να είναι «οι θέσεις είναι σωστές».</p> <p style="text-align: right;">Καν. 5.1.2.2</p>
<p>1.5 Ο αρχηγός αγώνα επιτρέπεται να ζητήσει από τον 1ο διαιτητή να ελέγξει τις θέσεις των αντίπαλων;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ναι, αλλά η μόνη πληροφορία που επιτρέπεται να δοθεί θα μπορεί να είναι μόνο αν οι θέσεις είναι σωστές ή όχι. Δεν θα πρέπει να δοθεί καμιά πληροφορία για το ποιοί παίκτες βρίσκονται στην μπροστινή ή στην πίσω ζώνη.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 5.1.2.2</p>

<p>1.6 Πώς μπορεί ο αρχηγός αγώνα να ζητήσει ευγενικά και με βάση τον κανονισμό από τον 1ο διαιτητή να συμβουλευτεί τον επόπτη για το αν αυτός έχει υποδείξει κάποιο σφάλμα;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Στο τέλος της φάσης, ο αρχηγός αγώνα μπορεί να σηκώσει το χέρι του ζητώντας από τον 1ο διαιτητή μια εξήγηση για την ερμηνεία της απόφασής του. Ο 1ος διαιτητής πρέπει να δεχθεί αυτό το αίτημα. Καν. 5.1.2.1, 20.2.1</p>
---	--

<p>1.7 Οι αποφάσεις του διαιτητή είναι οριστικές; Μπορεί να αλλάξει την απόφασή του αν μια ομάδα διαμαρτυρηθεί;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ναι. Από την άλλη, οι ομάδες δεν επιτρέπεται να διαμαρτύρονται για φυσιολογικές αποφάσεις των διαιτητών. Καν. 5.1.2.1, 23.2.4</p>
--	---

ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ

<p>1.8 Επιτρέπεται η χρήση συσκευών επικοινωνίας από προπονητές κατά τη διάρκεια του αγώνα;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Η χρήση τέτοιων συσκευών επιτρέπεται.</p>
--	--

<p>1.9 Επιτρέπεται οι προπονητές να μιλούν στο 2ο διαιτητή κατά τη διάρκεια του αγώνα σχετικά με αποφάσεις ή διαφωνίες;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Σύμφωνα με τον Καν. 5.1.2, μόνο ο αρχηγός αγώνα έχει δικαίωμα να απευθύνεται στους διαιτητές για να ζητά εξηγήσεις. Ο προπονητής δεν έχει τέτοιο δικαίωμα. Καν. 5.1.2, 5.2.3.4, 21.1, 21.2, 21.3</p>
--	--

<p>1.10 Επιτρέπεται ο βοηθός προπονητή ή κάποιος παίκτης να πατήσει την κόρνα για το τάιμ-άουτ;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ναι, αλλά ο προπονητής θα πρέπει να κάνει την επίσημη χειροσήμανση του τάιμ-άουτ. Καν. 5.2.1, 5.2.3.3, 5.3.1</p>
--	--

<p>1.11 Επιτρέπεται ο βοηθός προπονητή ή άλλο μέλος της ομάδας να στέκεται ή/και να κινείται στην ελεύθερη ζώνη κατά τη διάρκεια του αγώνα;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ο κανονισμός επιτρέπει μόνο στον προπονητή να κινείται ελεύθερα στην ελεύθερη ζώνη, μεταξύ της προέκτασης της γραμμής επίθεσης και της περιοχής προθέρμανσης. Καν. 5.2.3.2, 5.2.3.4, 5.3.1</p>
--	--

<p>1.12 Πού επιτρέπεται να κινείται ο προπονητής κατά τη διάρκεια του αγώνα;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ο προπονητής (και μόνο αυτός) έχει δικαίωμα να κινείται στην ελεύθερη ζώνη ανάμεσα στην προέκταση της γραμμής επίθεσης και στην περιοχή προθέρμανσης. Ο προπονητής δεν έχει δικαίωμα να εισέλθει στον κυρίως αγωνιστικό χώρο. Αν ο προπονητής θελήσει να κινηθεί πέρα από τα όρια αυτά, θα πρέπει να προειδοποιηθεί μέσω του αρχηγού αγώνα. Καν. 5.2.3.4</p>
---	--

<p>1.13 Επιτρέπεται στον προπονητή, εφόσον είναι τραυματίας ή έχει κάποια αναπηρία, να χρησιμοποιεί πατερίτσες στην ελεύθερη ζώνη για να εκτελεί τα καθήκοντά του κατά τη διάρκεια του αγώνα;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Επιτρέπεται στον προπονητή να στέκεται ή να περπατά χρησιμοποιώντας πατερίτσες.</p>
--	--

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 – ΜΟΡΦΗ ΑΓΩΝΑ

Η ΚΛΗΡΩΣΗ

<p>2.1 Ποιες επιλογές έχει η ομάδα που κερδίζει την κλήρωση;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ο νικητής της κλήρωσης έχει τις ακόλουθες επιλογές:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. να έχει το πρώτο σερβίς ή 2. να έχει την υποδοχή ή 3. να επιλέξει την πλευρά του γηπέδου. <p>Ο αντίπαλος παίρνει την επιλογή που απομένει.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 7.1.2</p>
---	--

ΛΑΘΟΣ ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΛΑΘΟΣ ΠΕΡΙΣΤΡΟΦΗ

<p>2.2 Ο πασαδόρος που παίζει στη θέση 1 στέκεται καθαρά μπροστά από τον παίκτη της θέσης 2, αλλά, τη στιγμή ακριβώς πριν την εκτέλεση του σερβίς, πηδάει στον αέρα. Είναι σωστή η θέση του;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Σφάλμα. Όταν οι παίκτες πηδούν στον αέρα, διατηρούν τη θέση που είχαν κατά την τελευταία επαφή τους με το δάπεδο. Συνεπώς, παρά το ότι ο παίκτης της πίσω ζώνης βρισκόταν στον αέρα, διατηρεί τη θέση που είχε κατά την τελευταία του επαφή με το δάπεδο.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 7.4, 7.4.2, 7.4.3</p>
---	--

<p>2.3 Τη στιγμή της εκτέλεσης του σερβίς, ο παίκτης που είναι στη θέση 6 αγγίζει το δάπεδο με το χέρι του, καθαρά μπροστά από τα πόδια του παίκτη της θέσης 3. Και τα δύο του πόδια είναι πίσω από τα πόδια του παίκτη της θέσης 3. Είναι σωστές οι θέσεις της ομάδας που έχει την υποδοχή;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Σωστές θέσεις. Για τον καθορισμό των θέσεων των παικτών λαμβάνονται υπόψη μόνο τα πέλματα που βρίσκονται σε επαφή με το έδαφος.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 7.4.3, 7.5</p>
---	---

<p>2.4 Τη στιγμή της εκτέλεσης του σερβίς είναι σφάλμα αν κάποιος παίκτης πατάει με το πόδι του στον κυρίως αγωνιστικό χώρο των αντιπάλων;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ναι είναι σφάλμα, γιατί τη στιγμή της εκτέλεσης του σερβίς όλοι οι παίκτες θα πρέπει να βρίσκονται στο δικό τους <u>κυρίως αγωνιστικό χώρο</u> (9x9) και αυτό περιλαμβάνει να βρίσκονται εξολοκλήρου στη δική τους πλευρά της κεντρικής γραμμής.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 1.3.3, 7.4</p>
---	--

<p>2.5 Μετά την εκτέλεση του σερβίς, ο σημειωτής ενημερώνει ότι έχει σερβίρει λάθος παίκτης. Τι γίνεται σε αυτή την περίπτωση;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Η αντίπαλη ομάδα κερδίζει το σερβίς (και περιστρέφεται). Οι θέσεις της ομάδας που υπέπεσε στο σφάλμα διορθώνονται. Οι πόντοι που σημειώθηκαν με λάθος παίκτη στο σερβίς ακυρώνονται.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 7.7.1, 23.2.3</p>
---	---

<p>2.6 Μια ομάδα έλαβε από τους διαιτητές λανθασμένες πληροφορίες σε σχέση με το ποιος παίκτης είχε σειρά να σερβίρει. Το παιχνίδι συνεχίστηκε. Αυτό το λάθος έγινε αντιληπτό αργότερα στο σετ. Τι γίνεται σε αυτή την περίπτωση;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Οι ομάδες θα πρέπει να επιστρέψουν όσο γίνεται πιο κοντά στις προηγούμενες θέσεις τους. Το σκορ θα επιστρέψει στο σημείο όπου δόθηκε η λανθασμένη πληροφορία. Τα T/O και ΤΤΟ και οι τιμωρίες παραμένουν σε ισχύ. Αυτά τα γεγονότα θα πρέπει να καταγραφούν στο φύλλο αγώνα.</p>
--	--

<p>2.7 Οι ομάδες δεν ήταν έτοιμες να αγωνιστούν επειδή 5 ή 7 παίκτες βρίσκονταν στον κυρίως αγωνιστικό χώρο την ώρα που ο 1ος διαιτητής ήταν έτοιμος να σφυρίξει για σερβίς. Τι θα πρέπει να γίνει;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ο 1ος διαιτητής πρέπει να σφυρίξει για σερβίς όταν είναι σίγουρος ότι οι ομάδες είναι έτοιμες να αγωνιστούν και ότι ο παίκτης που θα σερβίρει έχει στην κατοχή του την μπάλα. Επειδή ο 1ος διαιτητής κατάλαβε το λάθος πριν σφυρίξει για σερβίς, η ομάδα θα πρέπει να τιμωρηθεί με καθυστέρηση. Η ομάδα που θα σερβίρει μετά θα καθοριστεί από τον τύπο της τιμωρίας καθυστέρησης. Αλλά αν ο 1ος διαιτητής σφυρίξει για σερβίς όταν 5 ή 7 παίκτες βρίσκονται στον κυρίως αγωνιστικό χώρο, η φάση πρέπει να σταματήσει και να επαναληφθεί χωρίς τιμωρία. Καν. 7.5, 7.7, 12.3, 12.4.3</p>
--	---

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 – ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ

ΠΑΙΞΙΜΟ ΤΗΣ ΜΠΑΛΑΣ

<p>3.1 Μετά από την 1η επαφή, η μπάλα περνά έξω από την αντένα. Ο πασαδόρος κυνηγάει την μπάλα στην αντίπαλη ελεύθερη ζώνη και προσπαθεί να τη στείλει πίσω προς το γήπεδό του – αλλά η μπάλα κατευθύνεται προς τον κυρίως αγωνιστικό χώρο και το φιλέ των αντιπάλων. Ο 1ος διαιτητής σφύριξε και έδειξε «άουτ». Σε ποια στιγμή η μπάλα ήταν «άουτ»;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Η μπάλα ήταν «άουτ» από τη στιγμή που εγκατέλειψε εξολοκλήρου το χώρο πάνω από την αντίπαλη ελεύθερη ζώνη και μπήκε στο χώρο πάνω από τον κυρίως αγωνιστικό χώρο των αντιπάλων. Η μπάλα θα ήταν επίσης «άουτ» αν χτυπούσε σε παίκτη των αντιπάλων που βρισκόταν στην ελεύθερη ζώνη, με την προϋπόθεση ότι αυτός δεν θα προσπαθούσε να εμποδίσει την επαναφορά της μπάλας στην άλλη πλευρά. Καν. 10.1.2, 10.1.2.2</p>
<p>3.2 Επιτρέπεται παίκτης να χτυπήσει τη μπάλα με την παλάμη του χεριού να βλέπει προς τα πάνω?</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Το χτύπημα της μπάλας πρέπει να κρίνεται από την ποιότητα της επαφής, δηλαδή αν η αναπήδηση ήταν μαλακή ή δυνατή και εάν η μπάλα κρατήθηκε και/ή μεταφέρθηκε. Ο 1ος διαιτητής δεν πρέπει να βιαστεί να σφυρίξει αυτήν την επαφή, παρά μόνο αν έχει δει καθαρά ότι η μπάλα κρατήθηκε και/ή μεταφέρθηκε. Καν. 9.2.1, 9.2.2, 9.3.3, 9.3.4</p>
<p>3.3 Κατά τη διάρκεια της πρώτης μπαλιάς η μπάλα χτυπά διαδοχικά στο ένα μπράτσο, στο άλλο μπράτσο και στο στήθος του ίδιου παίκτη κατά τη διάρκεια μίας ενέργειας και χωρίς αυτός να την κρατήσει ή να τη μεταφέρει. Ο 1ος διαιτητής άφησε το παιχνίδι να συνεχιστεί. Είναι αυτό σωστό;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ο 1ος διαιτητής αποφάσισε σωστά. «Πρώτη μπαλιά», στην οποία επιτρέπονται διαδοχικές επαφές, έχουμε στις εξής περιπτώσεις: 1. Υποδοχή από σερβίς. 2. Υποδοχή από επιθετικό χτύπημα του αντιπάλου, είτε είναι μια δυνατή επίθεση είτε «πλασέ». 3. Υποδοχή μετά από μπλοκ της ίδιας ομάδας. 4. Υποδοχή μετά από μπλοκ του αντιπάλου. Καν. 9.2.3.2, 14.2</p>

<p>3.4 Μετά από μπλοκ, μπορεί κάποιος παίκτης να έχει διπλή επαφή με τη μπάλα αν αυτό είναι στην ίδια ενέργεια;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ένας μπλοκέρ έχει το δικαίωμα να κάνει διαδοχικές επαφές μετά το μπλοκ εφόσον κάνει μόνο μία ενέργεια για να παίξει τη μπάλα. Ωστόσο, μπορεί να σφυριχτεί «πιαστό» στην πρώτη μπαλιά, εφόσον μπορέσουμε να αναγνωρίσουμε δύο διαφορετικές φάσεις (πρώτα κράτημα, έπειτα μεταφορά) σε αυτή την ενέργεια. Καν. 9.2.2, 9.2.3.2, 14.2</p>
<p>3.5 Ένας μπλοκέρ «ανακατευθύνει» την μπάλα στο γήπεδο των αντιπάλων. Επιτρέπεται αυτό;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Αυτό εξαρτάται από το κατά πόσον η μπάλα έχει πιαστεί ή μεταφερθεί (σφάλμα) και όχι απλά να έχει αναπηδήσει (κανένα σφάλμα). Επιτρέπεται στο μπλοκ να κατευθύνει τη μπάλα στο αντίπαλο γήπεδο. Είναι δυνατόν να σφυριχτεί μια αντικανονική «πιαστή» επαφή στο μπλοκ. Καν. 9.2.2</p>
<p>3.6 Στην προσπάθειά του να επαναφέρει την μπάλα, ένας παίκτης πηδά στον αέρα κοντά στην εξέδρα των θεατών και αφού έρθει σε επαφή την μπάλα, προσγειώνεται στις θέσεις τους. Είναι αυτό μια κανονική ενέργεια;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Κανονική ενέργεια. Ένας παίκτης έχει δικαίωμα να παίξει την μπάλα και πέρα από τη δική του πλευρά της ελεύθερης ζώνης, ακόμα και λάβει υποστήριξη για να χτυπήσει την μπάλα. Αυτό περιλαμβάνει και τον πάγκο της ομάδας του, αφού αυτός είναι έξω από την ελεύθερη ζώνη. Καν. 9, 9.1.3</p>
<p>3.7 Στη διάρκεια μιας φάσης, μια παίκτρια κυνήγησε την μπάλα στις εξέδρες των θεατών. Ελάχιστα πριν χτυπήσει την μπάλα, ένας θεατής σηκώνεται και πιάνει την μπάλα. Ο προπονητής ζήτησε επανάληψη της φάσης, λόγω της παρέμβασης του θεατή, αλλά ο διαιτητής δεν συμφώνησε. Είναι σωστή η απόφαση του 1ου διαιτητή;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ναι. Η παίκτρια επιτρέπεται να επαναφέρει την μπάλα από οπουδήποτε έξω από τη δική της πλευρά του αγωνιστικού χώρου, συμπεριλαμβανομένων του πάγκου της ομάδας, των εξεδρών κτλ. Από την άλλη, ενώ η παίκτρια έχει προτεραιότητα για την μπάλα εντός του αγωνιστικού χώρου, δεν έχει τέτοια προτεραιότητα εκτός του αγωνιστικού χώρου. Καν. 9, 9.1.3</p>
<p>3.8 Θα πρέπει ο 1ος διαιτητής να σφυρίζει σφάλμα στο παίξιμο της μπάλας αν ο παίκτης κάνει μια θεαματική προσπάθεια;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ο διαιτητής θα πρέπει να λάβει υπόψη του την αρχή «κρατάμε την μπάλα ψηλά». Αυτό σημαίνει ότι όταν ένας παίκτης κάνει μια γρήγορη κίνηση και μια μεγάλη προσπάθεια για να επαναφέρει τη μπάλα και, κατά τη διάρκεια της επαφής, υπάρχει ελαφρώς «διπλή μπαλιά», θα πρέπει να είναι λιγότερο αυστηρός σε σχέση με μια κανονική περίπτωση.</p>
<p>3.9 Η μπάλα χτύπησε στο κεφάλι του μπλοκέρ της ομάδας «Α» και πέρασε <u>πάνω από την αντένα στην ελεύθερη ζώνη της ομάδας «Β»</u>. Ένας παίκτης της ομάδας «Α» κυνήγησε τη μπάλα για να την επαναφέρει στη δική πλευρά. Επιτρέπεται αυτή η επαναφορά;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ναι. Η μπάλα πέρασε πάνω από την αντένα στην ελεύθερη ζώνη των αντιπάλων μερικώς έξω από το οριοθετημένο διάστημα. Επομένως η ομάδα «Α» επιτρέπεται να την επαναφέρει στο γήπεδό της έξω από το οριοθετημένο διάστημα στην ίδια πλευρά του γηπέδου. Οι κριτές γραμμών δεν πρέπει να δείχνουν κάτι όσο η μπάλα κινείται έτσι, μέχρι αυτή να περάσει εκτός παιδιάς. Καν. 10.1.2</p>

<p>3.10.1 Θα πρέπει ο κριτής γραμμών να κάνει υπόδειξη όταν, μετά το δεύτερο χτύπημα της ομάδας, η μπάλα διασχίσει το επίπεδο του φιλέ έξω από το οριοθετημένο διάστημα προς την ελεύθερη ζώνη των αντίπαλων;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Όχι. Η ομάδα θα μπορούσε να επαναφέρει την μπάλα με το τρίτο χτύπημα (ή οι αντίπαλοι μπορεί να υποπέσουν σε κάποιο σφάλμα). Επομένως η μπάλα παραμένει εντός παιδιάς. Καν. 8.4.1, 8.4.2, 9.1, 10.1.2, 10.1.2.1, 10.1.2.2</p>
---	--

<p>3.10.2 Ο πασαδόρος της ομάδας «Α» χτύπησε την μπάλα πάνω από το φιλέ και τη στιγμή της επαφής τα δάχτυλά του βρίσκονταν στο αντίπαλο διάστημα. Μετά την πάσα, η μπάλα κινήθηκε παράλληλα με το φιλέ προς έναν επιθετικό. Ο μπλοκέρ της ομάδας «Β» ακούμπησε τη μπάλα στο χώρο της ομάδας «Α» προτού ο παίκτης της ομάδας «Α» μπορέσει να εκτελέσει την επίθεση. Ποια θα έπρεπε να είναι η απόφαση του 1ου διαιτητή;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Σύμφωνα με τον Καν. 9, κάθε ομάδα έχει το δικαίωμα να παίξει τη μπάλα στο δικό της αγωνιστικό χώρο και διάστημα (με εξαίρεση την περίπτωση του Καν. 10.1.2). Επομένως, εφόσον ο πασαδόρος χτύπησε την μπάλα στο διάστημα των αντιπάλων, ο πασαδόρος έχει υποπέσει σε σφάλμα. Ο μπλοκέρ επίσης έχει υποπέσει σε σφάλμα ακουμπώντας τη μπάλα στο διάστημα των αντιπάλων πριν από το επιθετικό χτύπημα. Ωστόσο, μόνο το πρώτο σφάλμα τιμωρείται. Καν. 9</p>
---	--

ΠΕΡΑΣΜΑ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΟ ΦΙΛΕ

<p>3.11 Ένας επιθετικός προσγειώνεται με τις φτέρνες του πάνω στην κεντρική γραμμή, αλλά με το μεγαλύτερο μέρος των πελμάτων του πάνω στα πέλματα του αντίπαλου μπλοκέρ <i>εμποδίζοντάς τον να κινηθεί</i>. Θεωρείται αυτό παρέμβαση;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ναι. Ο Καν. 11.2.1. αναφέρει: «Επιτρέπεται το πέρασμα στο αντίπαλο διάστημα κάτω από το φιλέ, με την προϋπόθεση ότι δεν παρεμβαίνει στο παιχνίδι των αντιπάλων». Παρέμβαση σημαίνει ότι ένας παίκτης εμποδίζει έναν αντίπαλο να κινηθεί ή να παίξει την μπάλα ή παρενοχλεί έναν αντίπαλο στην προσπάθειά του να παίξει την μπάλα. Καν. 11.2.1, 11.2.2.1, 11.2.4</p>
--	--

<p>3.12 Η σωματική επαφή θεωρείται πάντοτε παρέμβαση;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Όχι, πολλές επαφές συμβαίνουν σε έναν αγώνα. Ο 2ος διαιτητής θα πρέπει να σφυρίζει σφάλμα σε έναν παίκτη, εφόσον αυτός παρεμβαίνει ή εμποδίζει τον αντίπαλο να παίξει τη μπάλα. Καν. 11.2.1</p>
--	---

ΠΑΙΚΤΗΣ ΣΤΟ ΦΙΛΕ Ή ΣΕ ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΤΟ ΦΙΛΕ

<p>3.13 Ο πασαδόρος ακούμπησε το πλέγμα του φιλέ ανάμεσα στις αντένες κατά την ενέργειά του να παίξει την μπάλα. Ο διαιτητής σφύριξε σφάλμα αυτή την επαφή. Ήταν σωστή απόφαση;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Η απόφαση είναι σωστή. Σύμφωνα με τους κανονισμούς αυτό είναι σφάλμα. Η επαφή ενός παίκτη με το φιλέ ανάμεσα στις αντένες, κατά τη διάρκεια της ενέργειας για παίξιμο της μπάλας, είναι σφάλμα. Καν. 11.3.1, 11.4.4</p>
--	---

<p>3.14 Ο πασαδόρος περνώντας το χέρι του πάνω και <u>πέρα από το κατακόρυφο επίπεδο του φιλέ</u>, κάνει πάσα προς το συμπαίκτη του ώστε αυτός να κάνει επίθεση. Ο 1ος διαιτητής σφύριξε σφάλμα. Ήταν αυτό μια αντικανονική ενέργεια;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Η απόφαση του 1ου διαιτητή ήταν σωστή. Πάνω από την κορυφή του φιλέ ένας παίκτης μπορεί να έχει επαφή με την μπάλα μόνο στη δική του πλευρά (με εξαίρεση το μπλοκ). Η ίδια φάση κάτω από το φιλέ είναι διαφορετική. Εκεί αποτελεί παράβαση μόνο αν η μπάλα έχει διασχίσει εξολοκλήρου το κάθετο επίπεδο του φιλέ.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 9, 11.2.1</p>
<p>3.15 Μετά ταυτόχρονη επαφή πάνω από το φιλέ, η μπάλα πέφτει έξω από τον κυρίως αγωνιστικό χώρο της ομάδας «Α». Ποια ομάδα θα έχει το επόμενο σερβίς;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Αν η επαφή της μπάλας από τους αντιπάλους είναι πράγματι ταυτόχρονη κι αυτή η μπάλα βγει «έξω», τότε το σφάλμα είναι της ομάδας που βρίσκεται στην αντίθετη πλευρά. Η ομάδα «Α» θα σερβίρει.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 9.1.2.2, 9.1.2.3</p>
<p>3.16 Ένα επιθετικό χτύπημα οδηγεί το φιλέ στα χέρια του μπλοκέρ. Αυτό αποτελεί σφάλμα;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Αν ο φιλέ χτυπήσει στα χέρια του μπλοκέρ, δεν υπάρχει σφάλμα. Από την άλλη, αν ο μπλοκέρ χτυπήσει το φιλέ ανάμεσα στις αντένες κατά διάρκεια αυτής της ενέργειας, τότε είναι σφάλμα.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 11.3.1, 11.4.4</p>
<p>3.17 Αφού προσγειώθηκε από το άλμα του, ο μπλοκέρ γύρισε και ακούμπησε με τον ώμο του το πλέγμα του φιλέ ανάμεσα στις αντένες. Θα πρέπει να σφυριχτεί σφάλμα;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Όχι. Αυτή η επαφή με το φιλέ δεν είναι σφάλμα, επειδή η ενέργεια για το παίξιμο της μπάλας είχε ολοκληρωθεί προτού ο μπλοκέρ γυρίσει.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 11.3.1, 11.4.4</p>
<p>3.18 Ο επιθετικός της ομάδας «Α» χτύπησε τη μπάλα από τη θέση 4, την ώρα που ένας αντίπαλος παίκτης (έχοντας μπερδευτεί από μια προσποίηση επίθεσης) ακούμπησε το φιλέ στη θέση 2 της ομάδας «Α». Αυτό αποτελεί σφάλμα;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Όχι, η επαφή με το φιλέ ανάμεσα στις αντένες, κατά τη διάρκεια της ενέργειας για παίξιμο της μπάλας, είναι σφάλμα – από τη στιγμή που ο αντίπαλος δεν ήταν κοντά στην μπάλα, <u>δεν</u> διαπράττει σφάλμα.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 11.3.1, 11.4.4</p>
<p>3.19 Στην προσπάθεια για μπλοκ, αλλά χωρίς να ακουμπήσει τη μπάλα, η οποία ήταν κοντά του, ο μπλοκέρ ακουμπά το φιλέ. Αυτό αποτελεί σφάλμα;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ναι – αφού η επαφή γίνεται στην ενέργεια ή στην προσπάθεια για παίξιμο της μπάλας, ακόμα κι αν δεν υπήρξε καμιά επαφή με την μπάλα.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 11.3.1, 11.4.4</p>
<p>3.20 Ένας κεντρικός μπλοκέρ περνά τα χέρια του πέρα από το φιλέ και ακουμπά την πάνω ταινία του φιλέ, στην προσπάθεια του να σταματήσει έναν συνδυασμό κοντά του. Είναι σφάλμα;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ναι – αυτή η επαφή με το φιλέ ήταν πράγματι ένα «σφάλμα στο φιλέ»: ο μπλοκέρ ήταν κοντά στη φάση και η επαφή με το φιλέ έγινε ανάμεσα στις αντένες.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 11.3.1, 11.4.4</p>

<p>3.21.1 Ένας επιθετικός, αφού προσγειώνεται σταθερά στο δάπεδο, κάνει δυο βήματα και αγγίζει ελαφρά το φιλέ έξω από τις αντένες ενώ η μπάλα είναι ακόμα εντός παιδιάς. Είναι αυτό σφάλμα;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Όχι, ο παίκτης δεν έκανε σφάλμα γιατί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • είχε ήδη ολοκληρώσει ενέργεια για το παίξιμο της μπάλας • δεν χρησιμοποίησε το φιλέ σαν βοήθημα για να στηριχτεί ή να σταθεροποιηθεί και • η επαφή έγινε έξω από την αντένα. <p>Καν. 11.3.1, 11.3.2, 11.4.4</p>
--	--

<p>3.21.2 Ένας επιθετικός προσγειώνεται στο δάπεδο χωρίς ισορροπία, κάνει δυο βήματα και πιέζει με το στήθος του το φιλέ ανάμεσα στις αντένες, ενώ η μπάλα είναι ακόμα εντός παιδιάς. Αν ο παίκτης δεν είχε πιάσει το φιλέ, θα είχε πέσει στο γήπεδο των αντιπάλων. Είναι αυτό σφάλμα;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ναι, αν ένας παίκτης χρησιμοποιεί σαν βοήθημα για να στηριχτεί ή να σταθεροποιηθεί, ανάμεσα στις αντένες, η ενέργεια αυτή θεωρείται παρέμβαση στο παιχνίδι.</p> <p>Καν. 11.3.1, 11.4.4</p>
---	--

<p>3.22 Όταν ο επιθετικός χτυπάει την μπάλα, χτυπάει επίσης με το γόνατό του και τον πασαδόρο, κάνοντάς τον να ακουμπήσει ελαφρά το φιλέ. Είναι σφάλμα;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Όχι, γιατί ο πασαδόρος δεν ήταν σε ενέργεια για παίξιμο της μπάλας και αυτό δεν αποτελεί παρέμβαση στο παιχνίδι.</p> <p>Καν. 11.3.1, 11.4.4</p>
--	---

ΣΕΡΒΙΣ

<p>3.23 Μόλις ένας παίκτης εκτέλεσε το σερβίς, ο σημειωτής υπέδειξε στο 2ο διαιτητή «λάθος παίκτη στο σερβίς» ή λάθος περιστροφή. Ο διαιτητής διέκοψε το παιχνίδι. Ήταν σωστή αυτή η ενέργεια του σημειωτή;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Σωστή ενέργεια από το σημειωτή. Όταν ένας λάθος παίκτης ετοιμάζεται να σερβίρει, ο σημειωτής θα πρέπει να περιμένει να εκτελεστεί το σερβίς, προτού ενημερώσει τους διαιτητές για το σφάλμα. Ο σημειωτής μπορεί να έχει ένα κουδούνι, μια κόρνα ή κάποιο άλλο ηχητικό μέσο (αλλά όχι σφυρίχτρα) για να υποδείξει το σφάλμα.</p> <p>Καν. 7.7.1, 12.2.1, 12.7.1, 25.2.2.2</p>
--	---

<p>3.24 Μετά το σφύριγμα για σερβίς, η ομάδα που είχε το σερβίς αντιλαμβάνεται ότι ο παίκτης που ετοιμαζόταν να σερβίρει δεν ήταν ο σωστός. Ο σωστός παίκτης τότε μπήκε στη ζώνη του σερβίς έτοιμος να σερβίρει. Επιτρέπεται να σερβίρει αυτός ο παίκτης;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ναι – με την προϋπόθεση ότι το σερβίς θα εκτελεστεί από το σωστό παίκτη εντός 8” από το σφύριγμα. Ο 1ος διαιτητής δεν σφυρίζει δεύτερη φορά.</p> <p>Καν. 12.4.4</p>
--	---

<p>3.25 Ο παίκτης που σερβίρει πετά τη μπάλα στον αέρα και μετά την αφήνει να πέσει στο δάπεδο. Αφού η μπάλα αναπηδά, την πιάνει και εκτελεί άμεσα το σερβίς εντός των επιτρεπόμενων 8”. Είναι αυτό μια επιτρεπόμενη ενέργεια;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Όχι. Η μπάλα πρέπει να χτυπηθεί με την παλάμη ή οποιοδήποτε σημείο του βραχίονα, αφού έχει υψωθεί ή απελευθερωθεί από το(α) χέρι(α). Οποιαδήποτε ενέργεια θεωρηθεί από τον 1ο διαιτητή ως «πέταγμα της μπάλας για σερβίς» πρέπει να ολοκληρωθεί με την εκτέλεση του σερβίς.</p> <p>Καν. 12.4.2</p>
---	--

<p>3.26 Μετά το σερβίς, η μπάλα χτυπά το φιλέ και την αντένα προτού παιχτεί από την ομάδα που υποδέχεται. Ο 1ος διαιτητής σφύριξε σφάλμα στο σερβίς. Είναι σωστή η απόφαση του 1ου διαιτητή;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Η απόφαση του 1ου διαιτητή είναι σωστή, Η μπάλα που χτυπάει στην αντένα είναι «έξω». Καν. 8.4.3, 27.2.1.3</p>
<p>3.27 Μετά το σερβίς, η μπάλα χτυπά στο φιλέ λίγο πιο κάτω από την πάνω λευκή ταινία. Πότε πρέπει να σφυρίζει ο 1ος διαιτητής;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Σφυρίζει τη στιγμή που είναι ξεκάθαρο ότι η μπάλα δεν θα περάσει το φιλέ μέσα από το οριοθετημένο διάστημα. Ο 1ος διαιτητής δεν πρέπει να περιμένει έως ότου η μπάλα ακουμπήσει το δάπεδο ή χτυπήσει σε παίκτη της ομάδας που σερβίρει. Καν. 12.6.2.1</p>
<p>3.28 (βλ. περίπτωση 9.26)</p>	
<p>3.29 Μετά από σερβίς της ομάδας «Α», η μπάλα χτυπάει στο φιλέ και, ενώ πέφτει προς το δάπεδο στην πλευρά της ομάδας «Α», ένας παίκτης της ομάδας «Β» βάζει τα χέρια του κάτω από το φιλέ και την πιάνει πριν αυτή πέσει στο δάπεδο. Επιτρέπεται αυτό;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ναι – ο 1ος διαιτητής θα πρέπει να σφυρίζει αμέσως μόλις η μπάλα δεν περάσει το φιλέ. Εκείνη τη στιγμή η μπάλα είναι εκτός παιδιάς. Καν. 12.6.2.1</p>
<p>ΕΠΙΘΕΤΙΚΟ ΧΤΥΠΗΜΑ</p>	
<p>3.30 Ο πασαδόρος, που παίζει στην πίσω ζώνη, πηδάει μέσα από τη ζώνη επίθεσης για να κάνει πάσα, ενώ η μπάλα βρίσκεται εξολοκλήρου πάνω από την κορυφή του φιλέ, στέλνοντας την μπάλα προς έναν επιθετικό. Προτού ο επιθετικός ακουμπήσει την μπάλα, αυτή περνάει το κατακόρυφο επίπεδο του φιλέ, όπου και μπλοκάρεται από τον αντίπαλο πασαδόρο. Υπάρχει κάποιο σφάλμα;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ναι. Η πάσα έγινε αντικανονικό επιθετικό χτύπημα από παίκτη της πίσω ζώνης τη στιγμή που αυτό ολοκληρώθηκε (σε αυτή την περίπτωση τη στιγμή της επαφής με το μπλοκ). Η αντίπαλη ομάδα πρέπει να κερδίσει τη φάση. Καν. 13.1.3</p>
<p>3.31 Αντί για πάσα σε συμπαίκτη του, ο πασαδόρος που παίζει στην πίσω ζώνη και βρίσκεται στην μπροστινή ζώνη, αποφασίζει να κάνει πλασέ για να περάσει την μπάλα στο αντίπαλο γήπεδο. Η μπάλα βρισκόταν εξολοκλήρου πάνω από το φιλέ. Επιτρέπεται σε αντίπαλο παίχτη να κάνει μπλοκ σε αυτήν την μπαλιά περνώντας τα χέρια του εντελώς πάνω από το φιλέ;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ναι - αυτό ήταν ένα επιθετικό χτύπημα από παίκτη της πίσω ζώνης. Τη στιγμή που ο μπλοκέρ ακουμπά την μπάλα, το αντικανονικό επιθετικό χτύπημα ολοκληρώνεται. Καν. 13.1.1, 13.1.3, 13.2.2, 13.3.3</p>
<p>3.32 Στο δεύτερο χτύπημα της ομάδας, ένας παίκτης περνά την μπάλα, που βρίσκεται κοντά στο φιλέ, προς το αντίπαλο γήπεδο. Κατά τη γνώμη του 1ου διαιτητή, κανένας παίκτης της ομάδας «Α» δεν θα μπορούσε να παίξει τη μπάλα. Ο μπλοκέρ της ομάδας «Β» πέρασε τα χέρια του πέρα από το επίπεδο του φιλέ και μπλόκαρε τη μπάλα. Ποια είναι η σωστή απόφαση από τον 1ο διαιτητή;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ακόμα και στην περίπτωση της δεύτερης μπαλιάς, αν η μπάλα κατευθύνεται προς το γήπεδο της αντίπαλης ομάδας, θεωρείται επιθετικό χτύπημα. Αφού κατά τη γνώμη του διαιτητή, κανένας παίκτης της ομάδας «Α» δεν θα μπορούσε να παίξει την μπάλα, το μπλοκ της ομάδας «Β» είναι κανονικό. Καν. 13.1.1, 14.3</p>

<p>3.33 Στη δεύτερη μπαλιά, ένας παίκτης, που παίζει στην πίσω ζώνη, σηκώνεται από την επιθετική ζώνη και καρφώνει την μπάλα, ενώ αυτή βρίσκεται εξολοκλήρου ψηλότερα από την κορυφή του φιλέ. Η μπάλα αναπηδά στο φιλέ και δεν περνάει προς τους αντιπάλους. Είναι αυτό σφάλμα;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Όχι. Αφού η μπάλα δεν πέρασε το κατακόρυφο επίπεδο του φιλέ ούτε ήρθε σε επαφή με μπλοκέρ, το επιθετικό χτύπημα δεν έχει ολοκληρωθεί. Η φάση συνεχίζεται.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 9.1, 13.1.3, 13.2.2, 13.3.3</p>
<p>3.34 Παίκτης της ομάδας «Α» που είχε την υποδοχή, σηκώθηκε πίσω από τη γραμμή επίθεσης και χτύπησε την μπάλα που ερχόταν από σερβίς, ενώ αυτή βρισκόταν εξολοκλήρου ψηλότερα από το φιλέ. Η επαφή με την μπάλα έγινε πίσω από τη γραμμή επίθεσης. Θα πρέπει να συνεχιστεί η φάση;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ναι, εφόσον το σημείο επαφής με τη μπάλα ήταν εξολοκλήρου πίσω από τη γραμμή επίθεσης.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 13.3.4, 19.3.1.3</p>
<p>ΜΠΛΟΚ</p>	
<p>3.35 Μετά από κακή υποδοχή της ομάδας «Α», η μπάλα πέρασε το κατακόρυφο επίπεδο του φιλέ. Ο κεντρικός μπλοκέρ της ομάδας «Β» χτύπησε τη μπάλα προς το αντίπαλο γήπεδο και αυτή ακούμπησε τα υψωμένα χέρια του πασαδόρου της ομάδας «Α», ο οποίος έπαιζε στην πίσω ζώνη και ο οποίος βρίσκονταν ακόμα πάνω από το φιλέ. Η μπάλα ακολούθως κατέληξε πάνω από το φιλέ προς το γήπεδο της ομάδας «Β». Ποιος έχει διαπράξει σφάλμα;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Το «μπλοκ» του πασαδόρου ήταν αντικανονικό γιατί έπαιζε στην πίσω ζώνη. Το να σταματά κανείς την πορεία της μπάλας που έρχεται από το αντίπαλο γήπεδο είναι μπλοκ, εάν μέρος του σώματος βρίσκεται πάνω από το ύψος του φιλέ.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 14.1.1, 14.1.3, 14.6.2</p>
<p>3.36 Επιτρέπεται ο μπλοκέρ να περάσει τα χέρια του στο αντίπαλο γήπεδο για να κάνει μπλοκ σε μια ενέργεια για πάσα των αντιπάλων;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Είναι σφάλμα να γίνει μπλοκ σε πάσα. Ωστόσο, είναι απολύτως απαραίτητο ο 1ος διαιτητής να μπορεί να διακρίνει την ενέργεια του πασαδόρου. Θα πρέπει να είναι σίγουρος αν η πάσα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ήταν παράλληλη προς το φιλέ (σφάλμα του μπλοκ) ή • κατευθυνόταν προς το φιλέ, καθιστώντας την πάσα ως επιθετικό χτύπημα (κανένα σφάλμα). <p style="text-align: right;">Καν. 14.1.1, 14.3</p>
<p>3.37 Παίκτης της ομάδας «Α» έκανε μπλοκ σε επίθεση της ομάδας «Β». Ακολούθως ο κεντρικός μπλοκέρ της ομάδας «Β» έκανε μπλοκ στο μπλοκ της ομάδας «Α». Επιτρέπεται αυτή η ενέργεια;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ναι, μπλοκ είναι η ενέργεια να εμποδιστεί να περάσει η μπάλα που έρχεται από την αντίπαλη ομάδα, επομένως επιτρέπεται το μπλοκ στο μπλοκ των αντιπάλων.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 14.1.1</p>
<p>3.38 Μετά από επιτυχημένο μπλοκ η μπάλα πέφτει κατευθείαν κάτω. Προτού η μπάλα πέσει στο δάπεδο των αντιπάλων, βρήκε λίγο στο πέλμα του μπλοκέρ, το οποίο πατούσε στο δάπεδο των αντιπάλων. Ο 1^{ος} διαιτητής έδωσε την μπάλα στην ομάδα του μπλοκέρ. Σωστή απόφαση;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ναι. Αλλά, αν η μπάλα χτυπούσε στο πέλμα του μπλοκέρ ενώ αυτός <u>δεν</u> πατούσε στο έδαφος, αυτό θα μπορούσε να ήταν παρέμβαση στο παιχνίδι των αντιπάλων από τον μπλοκέρ, οπότε αυτός θα είχε υποπέσει σε σφάλμα.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 11.2.1</p>

<p>3.39 Ο μπλοκέρ της ομάδας «Β» περνάει τα χέρια του πέρα από το φιλέ και μπλοκάρει την μπάλα, η οποία κινείται λίγα μέτρα παράλληλα με το φιλέ. Ένας άλλος παίκτης της ομάδας «Β» την χτύπησε με μια κίνηση σαν μπλοκ προς στο γήπεδο της ομάδας «Α». Η μπάλα δεν είχε περάσει ποτέ στο χώρο της ομάδας «Β». Ποια ομάδα θα έχει το επόμενο σερβίς;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Η ομάδα «Α». Η ενέργεια του δεύτερου παίκτη δεν μπορεί να θεωρηθεί μπλοκ, καθώς η μπάλα προερχόταν από μπλοκ του συμπαίκτη του. Επομένως έκανε επιθετικό χτύπημα στο διάστημα των αντίπαλων, κάτι που συνιστά σφάλμα.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 11.1.2, 14.1.1, 14.2, 14.3</p>
<p>3.40 Επιτρέπεται στον επιθετικό να χτυπήσει τη μπάλα που έρχεται από υποδοχή συμπαίκτη του με τα δύο χέρια, σαν μπλοκ, και να την κατευθύνει στην άλλη πλευρά;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Επιτρέπεται, με την προϋπόθεση ότι δεν γίνεται «διπλή μπαλιά» ή «πιαστή». Ωστόσο, η επαφή με την μπάλα θα πρέπει να γίνει στη δική του πλευρά του φιλέ και όχι στην πλευρά των αντιπάλων.</p>
<p>3.41 Η μπάλα κάνει πολλαπλές επαφές με το κεφάλι και τα χέρια διάφορων μπλοκέρ. Επιτρέπεται αυτό;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Με την προϋπόθεση ότι πρόκειται για μία ενέργεια για μπλοκ και όχι ξεχωριστές ενέργειες, αυτό λογίζεται ως μία επαφή στο μπλοκ. Μετά το μπλοκ η ομάδα δικαιούται ακόμα τρεις επαφές με τη μπάλα.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 9.1, 14.2, 14.4.1</p>
<p>3.42 Αντικανονικό επιθετικό χτύπημα παίκτη της πίσω ζώνης και αντικανονικό μπλοκ (ταυτόχρονα). Ποιας ομάδας είναι το σφάλμα;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Διπλό σφάλμα και επομένως επανάληψη της φάσης.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 13.3.1, 13.3.3, 14.1.1, 14.6.1, 14.6.2</p>
<p>3.43 Ένας παίκτης της πίσω ζώνης βρίσκεται σε απόσταση από ομαδικό μπλοκ και κάτω από το ύψος του φιλέ – αλλά έρχεται σε επαφή με την μπάλα. Πρόκειται για αντικανονικό μπλοκ;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Όχι. Ο παίκτης δεν αποτελεί μέρος του ομαδικού μπλοκ και δεν βρίσκεται ψηλότερα από την κορυφή του φιλέ όταν ακουμπά τη μπάλα. Επομένως δεν μπορεί να θεωρηθεί ως μπλοκέρ.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 9.3.1, 14.1.1</p>
<p>3.44 Η επαφή του μπλοκέρ με την μπάλα έγινε κάτω από το ψηλότερο σημείο του φιλέ, όμως μέρος του χεριού του ήταν πάνω από το φιλέ. Είναι αυτό μπλοκ;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ναι – είναι πολύ σημαντικό το ότι μέρος του σώματος είναι πάνω από το φιλέ. Η ομάδα επομένως έχει ακόμη τρία ακόμα χτυπήματα.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 9.1, 14.1.1, 14.4.1</p>
<p>3.45 Ένας μπλοκέρ ακούμπησε την μπάλα όταν έχει ήδη τελειώσει το άλμα του και όλο του το σώμα ήταν χαμηλότερα από την κορυφή του φιλέ. Όταν ο ίδιος ξαναχτύπησε τη μπάλα, ο διαιτητής σφύριξε «διπλή επαφή». Ήταν σωστή η απόφαση;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ναι. Τη στιγμή της επαφής με την μπάλα κανένα μέρος του σώματός του δεν βρισκόταν ψηλότερα από την κορυφή του φιλέ. Επομένως, η ενέργειά του δεν μπορεί να θεωρηθεί μπλοκ και η δεύτερη επαφή του με τη μπάλα είναι «διπλή επαφή».</p> <p style="text-align: right;">Καν. 9.1, 14.1.1, 14.4.1</p>
<p>3.46 Αντικανονικό επιθετικό χτύπημα από παίκτη της πίσω ζώνης και προσπάθεια για μπλοκ από το Λίμπερο – ποιο σφάλμα συμβαίνει πρώτα;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Το επιθετικό χτύπημα <i>γίνεται</i> αντικανονικό όταν η μπάλα περνά εξολοκλήρου το φιλέ ή έρχεται σε επαφή με το μπλοκ. Η προσπάθεια του Λίμπερο για μπλοκ <i>προηγείται</i> της ολοκλήρωσης του επιθετικού χτυπήματος και επομένως θεωρείται ως το πρώτο σφάλμα.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 19.3.1.3</p>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 - ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΚΑΙ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙΣ

ΑΛΛΑΓΕΣ ΠΑΙΚΤΩΝ

<p>4.1 Τρεις παίκτες εισέρχονται στη ζώνη αλλαγής. Αφού το αίτημα αναγνωρίστηκε και ανακοινώθηκε από το σημειωτή, ο προπονητής αποφάσισε να πραγματοποιήσει μόνο τις δύο αλλαγές. Πώς πρέπει να ενεργήσει ο 2ος διαιτητής;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Αυτό επιτρέπεται, αρκεί να μην προκαλεί καθυστέρηση. Ο 2ος διαιτητής θα πραγματοποιήσει απλά μια διπλή αλλαγή.</p> <p>Καν. 15.10.2, 15.10.3α, 15.10.4, 16.1</p>
<p>4.2 Ένας παίκτης εισέρχεται στη ζώνη αλλαγής, ενώ ένας συμπαίκτης του μόλις ξεκινά από την περιοχή προθέρμανσης για να προσπαθήσει να εισέλθει στη ζώνη αλλαγής. Πόσες αλλαγές πρέπει να επιτρέψουν οι διαιτητές σύμφωνα με τους κανονισμούς;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Η στιγμή του αιτήματος είναι η είσοδος του/των αναπληρωματικού (-ών) στη ζώνη αλλαγής. Σε αυτή την περίπτωση ο 2ος διαιτητής θα πρέπει να επιτρέψει μόνο την αλλαγή του παίκτη που εισήλθε στη ζώνη αλλαγής. Το δεύτερο αίτημα πρέπει να απορριφθεί ως αντικανονικό.</p> <p>Καν. 15.10.3α, 15.10.3β, 15.11.1.3</p>
<p>4.3 Ο προπονητής «κάνει αίτημα» για αλλαγή στέλνοντας τον παίκτη του στη ζώνη αλλαγής. Επειδή ο παίκτης δεν ήταν έτοιμος να αγωνιστεί (λάθος πινακίδα/χωρίς πινακίδα/φοράει φόρμα κτλ.), η αλλαγή απορρίφθηκε και η ομάδα τιμωρήθηκε με καθυστέρηση. Μόλις δόθηκε η τιμωρία, η ομάδα έκανε ξανά αίτημα για αλλαγή. Επιτρέπεται να κάνει αυτό το δεύτερο αίτημα στη διάρκεια της ίδιας διακοπής;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Η αλλαγή δεν ήταν σύμφωνη με τους κανονισμούς και γι' αυτό απορρίφθηκε. Καθώς το πρώτο αίτημα για αλλαγή απορρίφθηκε, η ομάδα δεν είχε δικαίωμα να κάνει αίτημα για δεύτερη συνεχόμενη αλλαγή στην ίδια διακοπή του αγώνα. Πρέπει να περάσει τουλάχιστον μία ολοκληρωμένη φάση για να έχει η ίδια ομάδα δικαίωμα να κάνει νέο αίτημα για αλλαγή παίκτη.</p> <p>Καν. 15.3.2</p>
<p>4.4 Ο αναπληρωματικός εισήλθε στη ζώνη αλλαγής κρατώντας λάθος αριθμημένη πινακίδα και ψάχνει να βρει τη σωστή. Ο 1ος διαιτητής τιμώρησε την ομάδα με καθυστέρηση αλλά επέτρεψε την αλλαγή. Είναι σωστή η απόφαση του 1ου διαιτητή;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Όχι. Ο αναπληρωματικός πρέπει να εισέρχεται στη ζώνη αλλαγής με τη σωστή αριθμημένη πινακίδα. Συνεπώς το αίτημα για αλλαγή πρέπει να απορριφθεί και η ομάδα να τιμωρηθεί με καθυστέρηση.</p> <p>Καν. 15.10.3α, 16.1.1, 16.2</p>
<p>4.5 Αν ο αναπληρωματικός παίκτης εισέλθει στη ζώνη αλλαγής ταυτόχρονα με το σφύριγμα του 1ου διαιτητή για σερβίς, θα πρέπει ο 2ος διαιτητής να επιτρέψει την αλλαγή;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Γενικά αυτή η κατάσταση είναι μια τυπική περίπτωση αντικανονικού αιτήματος. Θα πρέπει να απορριφθεί και το παιχνίδι να συνεχιστεί. Ωστόσο, εάν το παιχνίδι σταματήσει λόγω αυτού του αιτήματος (ο παίκτης που βρίσκεται στο γήπεδο πάει προς τη ζώνη αλλαγής ή οι ομάδες αναμένουν την απόφαση του διαιτητή κτλ.), θα πρέπει να θεωρηθεί ως καθυστέρηση. Η αλλαγή θα απορριφθεί και η ομάδα θα τιμωρηθεί με καθυστέρηση.</p> <p>Καν. 15.10.3α, 16.2</p>

<p>4.6 Ο παίκτης Νο 8 μπαίνει στη ζώνη αλλαγής κρατώντας την πινακίδα με το Νο 10. Ο προπονητής του όμως επιμένει να αλλαχτεί ο παίκτης Νο 9. Μετά από σύντομη συζήτηση, ο 2ος διαιτητής απορρίπτει την αλλαγή και η ομάδα τιμωρείται με προειδοποίηση καθυστέρησης. Ήταν σωστή η απόφαση;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ναι. Η αλλαγή του Νο 8 με το Νο 10 θα ήταν επιτρεπτή. Όμως ο προπονητής επέμενε να βγει το Νο 9. Αφού ο αναπληρωματικός είχε λάθος πινακίδα και αυτό προκάλεσε καθυστέρηση, ο διαιτητής σωστά τιμώρησε την ομάδα με καθυστέρηση. Η αλλαγή πρέπει να απορριφθεί. Καν. 16.1.1, 16.2</p>
<p>4.7 Ένας παίκτης τραυματίζεται και πρέπει να αντικατασταθεί με κατ' εξαίρεση αλλαγή. Στη διάρκεια της ίδιας διακοπής, η ομάδα κάνει αίτημα για μια επιπλέον αλλαγή. Ο 2ος διαιτητής δέχεται το αίτημα. Ήταν σωστή η απόφασή του;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ναι, η απόφαση ήταν σωστή. Ο πρώτος παίκτης ήταν αναγκαίο να αλλαχτεί με κατ' εξαίρεση αλλαγή λόγω τραυματισμού. Η ομάδα έχει ακόμη το δικαίωμα να ΚΑΝΕΙ ΑΙΤΗΜΑ για αλλαγή στην ίδια διακοπή. Καν. 15.7</p>
<p>4.8 Ένας παίκτης της αρχικής εξάδας έγινε αλλαγή και ύστερα επανήλθε στον αγώνα. Αργότερα τραυματίστηκε και δεν μπορούσε να συνεχίσει να αγωνίζεται. Ποιος μπορεί να τον αντικαταστήσει;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Αν και ο παίκτης δεν μπορεί να αλλαχτεί με κανονική αλλαγή, μπορεί να αλλαχτεί με κατ' εξαίρεση αλλαγή από οποιοσδήποτε παίκτη που δεν βρίσκεται στον κυρίως αγωνιστικό χώρο, εκτός από τον Λίμπερο ή τον κανονικό παίκτη που αυτός αντικατέστησε. Αυτό καταγράφεται στο φύλλο αγώνα, αλλά δεν λογίζεται ως μία από τις 6 αλλαγές που δικαιούται η ομάδα. Καν. 15.7</p>
<p>4.9 Ένας παίκτης, που είχε ήδη δηλωθεί στην αρχική περιστροφή, τραυματίζεται πριν από την έναρξη του αγώνα. Μπορεί να αλλαχτεί πριν από τον αγώνα;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ναι – αλλά θα πρέπει να γίνει η επίσημη χειροσήμανση της αλλαγής (από τον προπονητή και από το 2ο διαιτητή, έτσι ώστε όλοι να κατανοήσουν την περίπτωση) και να καταγραφεί στο φύλλο αγώνα σαν κανονική αλλαγή. Καν. 7.3.2, 7.3.4</p>
<p>4.10 Αφού η ομάδα «Α» έχει πραγματοποιήσει και τις έξι αλλαγές που δικαιούται σε ένα σετ, διαπιστώνεται ότι ο παίκτης Νο 7 βρίσκεται στον αγωνιστικό χώρο, ενώ θα έπρεπε να είναι στον πάγκο. Από τη στιγμή που δεν υπάρχουν διαθέσιμες κανονικές αλλαγές, ποια είναι η σωστή διαδικασία που πρέπει να ακολουθήσουν οι διαιτητές;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Από τη στιγμή που η ομάδα «Α» έχει λάθος θέσεις, η διαδικασία που αναφέρεται στον Καν. 15.9.2 θα πρέπει να είναι η εξής: α. Πόντος και σερβίς στην ομάδα «Β». β. Η αλλαγή πρέπει να διορθωθεί. Ο παίκτης Νο 7 πρέπει να βγει και ο σωστός παίκτης να επιστρέψει στο γήπεδο. Αυτή η διόρθωση δεν υπολογίζεται σαν κανονική αλλαγή. γ. Όλοι οι πόντοι που κέρδισε η ομάδα «Α» όσο αγωνιζόταν ο παίκτης Νο 7 πρέπει να ακυρωθούν, αλλά το σκορ της αντίπαλης ομάδας παραμένει ως έχει. δ. Δεν υπάρχει καμιά άλλη τιμωρία για την ομάδα «Α». Καν. 15.9.2</p>

<p>4.11 Αφού η ομάδα «Β» έχει πραγματοποιήσει πέντε αλλαγές, δύο αναπληρωματικοί μπαίνουν στη ζώνη αλλαγής. Ποια είναι η σωστή αντίδραση του 2^{ου} διαιτητή;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ο 2ος διαιτητής πρέπει να υπενθυμίσει στον προπονητή ότι μπορεί να κάνει μόνο μία αλλαγή και να τον ρωτήσει ποια από τις δύο θα κάνει. Αν δεν υπάρξει καθυστέρηση, η άλλη αλλαγή απορρίπτεται ως αντικανονικό αίτημα το οποίο σημειώνεται στο φύλλο αγώνα. Καν. 15.5, 15.6, 15.11, 16.1</p>
<p>4.12 Ο παίκτης Νο 5 έχει αλλαχτεί και έχει επανέλθει στον αγώνα. Ύστερα τραυματίζεται και πρέπει να αλλαχτεί με κατ' εξαίρεση αλλαγή. Ωστόσο, ο προπονητής θέλει να τον αλλάξει με τον παίκτη που έχει αντικατασταθεί από τον Λίμπερο. Επιτρέπεται;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Όχι. Ο παίκτης που έχει αντικατασταθεί από τον Λίμπερο δεν μπορεί να γίνει αλλαγή με τον παίκτη Νο 5. Καν. 15.7</p>
<p>4.13 Μια ομάδα ζητάει δύο αλλαγές, αλλά ο σημειωτής, μετά τον έλεγχο, διαπιστώνει ότι το πρώτο αίτημα από αυτές τις αλλαγές είναι κανονικό και το δεύτερο ότι είναι αντικανονικό. Τι πρέπει να κάνει ο 2^{ος} διαιτητής;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ο 2ος διαιτητής θα επιτρέψει την αλλαγή που είναι κανονική και θα απορρίψει την άλλη, ανεξάρτητα από τη σειρά με την οποία οι αναπληρωματικοί πλησίασαν την πλάγια γραμμή. Το αίτημα για αντικανονική αλλαγή πρέπει να τιμωρηθεί με καθυστέρηση. Αν είναι η πρώτη καθυστέρηση, θα χρεωθεί με προειδοποίηση, αλλιώς με ποινή καθυστέρησης. Καν. 15.6, 16.1.3</p>
<p>4.14 Το αίτημα για αλλαγή μιας ομάδας απορρίπτεται από το σημειωτή πατώντας την κόρνα για 2η φορά. Όταν ο 2ος διαιτητής ελέγχει το φύλλο αγώνα διαπιστώνει ότι η αλλαγή ήταν κανονική και διόρθωσε ξανά την κατάσταση. Ήταν μια δυσάρεστη κατάσταση για τους διαιτητές. Ήταν σωστές οι ενέργειες του 2ου διαιτητή;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Η διαδικασία που ακολούθησε ο 2ος διαιτητής ήταν σωστή. Οι αλλαγές αποφάσεων, ωστόσο, δημιουργούν μια μη επιθυμητή ατμόσφαιρα για το διαιτητικό σώμα.</p>
<p>4.15 Ένας αναπληρωματικός της ομάδας «Α» στεκόταν στη ζώνη αλλαγής έτοιμος να αγωνιστεί. Όμως ο παίκτης που έπρεπε να βγει, αρχικά αρνήθηκε να βγει από το γήπεδο. Συνιστά αυτό καθυστέρηση; Πρέπει να απορριφθεί η αλλαγή;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ναι, αυτό είναι καθυστέρηση. Ωστόσο, ΑΥΤΗ ΤΗ ΦΟΡΑ η αλλαγή θα επιτραπεί: Όταν ο αναπληρωματικός δεν είναι έτοιμος και προκαλεί καθυστέρηση, η σωστή εφαρμογή των κανονισμών είναι να απορριφθεί η αλλαγή και η ομάδα να τιμωρηθεί με καθυστέρηση. Όμως σε αυτή την περίπτωση, ο παίκτης που βρισκόταν ήδη στο γήπεδο προκάλεσε την καθυστέρηση και όχι ο αναπληρωματικός. Καν. 16.1.1, 23.2.3</p>
<p>4.16 Όταν το φύλλο αρχικής παράταξης και οι θέσεις των παικτών στο γήπεδο δεν συμφωνούν, πώς θα πρέπει να ενεργήσει ο 2ος διαιτητής;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ο 2ος διαιτητής θα πρέπει να δείξει το φύλλο αρχικής παράταξης στον προπονητή και να τον ρωτήσει τι θέλει να κάνει. Εάν ο προπονητής θέλει να διατηρήσει τις θέσεις των παικτών όπως αυτοί βρίσκονται στο γήπεδο, θα πρέπει να κάνει κανονικές αλλαγές στο 0:0. Αυτή είναι μια περίπτωση όπου ο προπονητής θα πρέπει να κάνει την αντίστοιχη χειροσήμανση προς αποφυγή παρεξηγήσεων. Ο 2ος διαιτητής θα πρέπει επίσης να κάνει όλη την επίσημη διαδικασία, ώστε η κατάσταση να γίνει πλήρως κατανοητή από το κοινό. Καν. 7.3.5.2, 7.3.5.3</p>

<p>4.17 Ο παίκτης Νο 6, έτοιμος να αγωνιστεί, εισέρχεται στη ζώνη αλλαγής κατά τη διάρκεια μιας διακοπής και ο σημειωτής χτυπάει την κόρνα. Εκείνη τη στιγμή ο προπονητής αλλάζει γνώμη και λέει στον παίκτη να επιστρέψει στην περιοχή προθέρμανσης. Έπρεπε να γίνει η αλλαγή; Ποια είναι η σωστή διαδικασία σε αυτή την περίπτωση;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Το αίτημα για αλλαγή ήταν σωστό και ο σημειωτής είχε ήδη χτυπήσει την κόρνα. Εξαιτίας του αιτήματος, ο αγώνας σταμάτησε. Δεν είναι υποχρεωτικό να γίνει η αλλαγή, αλλά αυτή η διαδικασία προκάλεσε καθυστέρηση και πρέπει να τιμωρηθεί. Καν. 15.10.3α, 15.10.3γ, 16.1.1</p>
<p>4.18 Μετά το σφύριγμα για σερβίς, ένας αναπληρωματικός παίκτης εισέρχεται στη ζώνη αλλαγής. Ο σημειωτής αγνόησε το γεγονός και ο αγώνας δεν σταμάτησε. Στο τέλος της φάσης, ο 2ος διαιτητής είπε στο σημειωτή να καταγράψει ένα αντικανονικό αίτημα στο φύλλο αγώνα. Ήταν σωστή αυτή η διαδικασία;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ο 2^{ος} διαιτητής έπραξε σωστά. Ήταν μια τυπική περίπτωση αντικανονικού αιτήματος που έπρεπε να καταγραφεί στο φύλλο αγώνα. Αν ήταν ένα επαναλαμβανόμενο αντικανονικό αίτημα, θα έπρεπε να υπάρχει τιμωρία καθυστέρησης. Καν. 15.11.2, 16.1.1</p>
<p>4.19 Αν ο σημειωτής πατήσει την κόρνα για αλλαγή κατά λάθος (μετά το σφύριγμα για σερβίς / ο παίκτης δεν εισέρχεται στη ζώνη αλλαγής), θα πρέπει η ομάδα να χρεωθεί με αντικανονικό αίτημα;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Από τη στιγμή που το λάθος έγινε από το σημειωτή, αυτό δεν θα πρέπει να θεωρηθεί ούτε αντικανονικό αίτημα ούτε καθυστέρηση. Καν. 15.10.3α, 15.10.3γ</p>
<p>4.20 Ένας μη καταγεγραμμένος παίκτης βρέθηκε να είναι στην εξέδρα που αγωνίζεται. Πώς θα πρέπει να ενεργήσουν οι διαιτητές;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ο προπονητής και ο αρχηγός της ομάδας έχουν το καθήκον να ελέγξουν την αναγραφή της σύνθεσης των παικτών και να την επιβεβαιώσουν με την υπογραφή τους. Μη καταγεγραμμένος παίκτης που έχει αγωνιστεί, θα πρέπει να βγει από το παιχνίδι μόλις αυτό διαπιστωθεί και να περάσει στον αγώνα ένας κανονικά δηλωμένος παίκτης. Όλοι οι πόντοι που κέρδισε η ομάδα, όσο ο μη δηλωμένος παίκτης αγωνιζόταν, θα ακυρωθούν και η αντίπαλη ομάδα θα κερδίσει έναν πόντο και το επόμενο σερβίς. Αν το λάθος ανακαλυφθεί μετά το τέλος του σετ, η ομάδα θα έχανε αυτό το σετ. Αν το λάθος ανακαλυφθεί μετά το τέλος του αγώνα, ολόκληρος ο αγώνας θα είχε χαθεί λόγω του μη καταγεγραμμένου παίκτη που αγωνίστηκε. Καν. 4.1.3, 4.2.2, 5.1.1, 5.2.2, 7.3.5.4, 15.9.2</p>
<p>4.21 Κατά τη διάρκεια μιας διακοπής, η ομάδα «Α» που είχε την υποδοχή έκανε αίτημα για αλλαγή παίκτη. Στην ίδια διακοπή, η ομάδα «Β» τιμωρήθηκε με ποινή, συνεπώς η ομάδα «Α» έκανε μια περιστροφή. Μετά από αυτό, η ομάδα «Α» ζήτησε μια νέα αλλαγή παίκτη. Είναι αυτό δυνατό;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ναι. Μια ολοκληρωμένη φάση είναι η ακολουθία των ενεργειών παιχνιδιού που έχει ως αποτέλεσμα να κερδηθεί ένας πόντος. Αυτό περιλαμβάνει την τιμωρία με ποινή και το χάσιμο του σερβίς αν αυτό δεν πραγματοποιηθεί μέσα στο καθορισμένο χρονικό όριο. Συνεπώς υπήρξε μια ολοκληρωμένη φάση μεταξύ των δύο αιτημάτων για αλλαγή. Καν. 15.2.2</p>

4.22

Κατά τον έλεγχο της αρχικής περιστροφής, ο 2ος διαιτητής πρόσεξε ότι το νούμερο του Λίμπερο ήταν γραμμένο στο χαρτάκι θέσεων στην αρχική εξάδα. Ζήτησε από τον προπονητή να το διορθώσει και ενημέρωσε και το σημειωτή για το θέμα. Μετά από αυτό ο αγώνας ξεκίνησε. Ήταν σωστή η διαδικασία;

Απάντηση / Εξήγηση

Ο Λίμπερο δεν επιτρέπεται να είναι στον κυρίως αγωνιστικό χώρο στην αρχική εξάδα και πρέπει να βγει μέχρι να επιλυθεί το θέμα. Κανονικά, βέβαια, δεν είναι δυνατό να αλλάξει ένα νούμερο στο χαρτάκι θέσεων

Σε αυτή την περίπτωση, ο 2ος διαιτητής θα πρέπει να ζητήσει από τον προπονητή ένα νέο και διορθωμένο χαρτάκι θέσεων (το οποίο θα έχει διόρθωση μόνο στη θέση στην οποία το νούμερο του Λίμπερο είχε αναγραφεί κατά λάθος). Μόλις η αρχική περιστροφή της ομάδας ελεγχθεί με βάση το νέο διορθωμένο χαρτάκι θέσεων, ο 2ος διαιτητής θα δώσει την άδεια στο Λίμπερο να μπει.

Καν. 7.3.5.2**ΤΑΪΜ-ΑΟΥΤ & ΤΕΧΝΙΚΑ ΤΑΪΜ-ΑΟΥΤ****4.23**

Ένας λάθος παίκτης εκτελεί το σερβίς για την ομάδα «B». Αυτό γίνεται αντιληπτό αργότερα στο σετ, μετά τη λήξη του επόμενου τεχνικού τάιμ-άουτ. Μετά από τις αντίστοιχες συνέπειες (ακύρωση πόντων που είχαν κερδηθεί από την ομάδα «B» ενώ είχε λάθος περιστροφή, τη διόρθωση των θέσεων, σερβίς και πόντο στην ομάδα «A»), πρέπει οι διαιτητές να δώσουν ξανά τεχνικό τάιμ-άουτ, όταν η ομάδα που προηγείται φτάσει ξανά στο σκορ για το τεχνικό τάιμ-άουτ;

Απάντηση / Εξήγηση

Όχι, μόνο ένα τεχνικό τάιμ-άουτ δίνεται στα 4 πρώτα σετ στα ακόλουθα σκορ: όταν η ομάδα που προηγείται φτάσει στον 8ο και στον 16ο πόντο.

Καν. 15.4.1**4.24**

Τι προηγείται – ένα αυτόματο Τεχνικό Τάιμ-άουτ ή ένα αίτημα για τάιμ-άουτ από τον προπονητή;

Απάντηση / Εξήγηση

Ένα τεχνικό τάιμ-άουτ θα πρέπει να δοθεί πριν από μια κανονική διακοπή του αγώνα. Αν μετά το τεχνικό τάιμ-άουτ ο προπονητής θέλει να ζητήσει και ένα κανονικό τάιμ-άουτ, τότε θα πρέπει να το αιτηθεί εκ νέου.

Καν. 15.4.2**ΑΝΤΙΚΑΝΟΝΙΚΑ ΑΙΤΗΜΑΤΑ****4.25**

Μπορεί μια ομάδα να ζητήσει αλλαγή παίκτη πριν ΚΑΙ μετά από τάιμ-άουτ, όλα στην ίδια διακοπή του αγώνα;

Απάντηση / Εξήγηση

Όχι – ενώ η ίδια ομάδα μπορεί να ζητήσει δύο τάιμ-άουτ στην ίδια διακοπή, δύο διαδοχικά αιτήματα για αλλαγή ΔΕΝ επιτρέπονται και το δεύτερο πρέπει να θεωρηθεί ως αντικανονικό αίτημα.

Καν. 15.3.1, 15.3.2, 15.10.3α, 15.11.1.3, 25.2.2.6**4.26**

Ένας προπονητής κάνει ένα τρίτο αίτημα για τάιμ-άουτ, το οποίο και δόθηκε από το 2ο διαιτητή. Εκείνη τη στιγμή ο σημειωτής κατάλαβε ότι αυτό ήταν το τρίτο τάιμ-άουτ για την ομάδα και ενημέρωσε το 2ο διαιτητή. Ποια είναι η σωστή διαδικασία για τους διαιτητές;

Απάντηση / Εξήγηση

Κανονικά αυτό είναι ένα αντικανονικό αίτημα – αλλά τώρα υπάρχει καθυστέρηση. Άρα το τάιμ-άουτ απορρίπτεται ή διακόπτεται άμεσα. Οι παίκτες επιστρέφουν στο γήπεδο. Ο αρχηγός αγώνα ενημερώνεται για την καθυστέρηση και η ομάδα τιμωρείται με καθυστέρηση.

Καν. 15.11.1.4, 16.1.5, 25.2.2.6

ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΙ

4.27

Μπορεί ένας παίκτης να αγωνίζεται ενώ αιμορραγεί η μύτη του;

Απάντηση / Εξήγηση

Οι διαιτητές θα πρέπει να δείχνουν κατανόηση σε περιπτώσεις τραυματισμών στις οποίες ένας παίκτης αιμορραγεί. Αν μια άμεση ιατρική παρέμβαση δεν επιλύσει το πρόβλημα, ο παίκτης θα πρέπει να αλλαχτεί ή να αντικατασταθεί έως ότου σταματήσει η αιμορραγία και το αίμα να καθαριστεί από τη στολή του. Στον αναπληρωματικό θα πρέπει να δοθεί ένας εύλογος χρόνος να βγάλει τη φόρμα του και να μπει στον αγώνα χωρίς κάποια τιμωρία.

Καν. 4.4, 15.5, 15.10.2, 15.10.3α, 17.1.1

4.28

Ο πασαδόρος μιας ομάδας τραυματίζεται στο γόνατο σε μια αμυντική προσπάθεια. Παρέμεινε ξαπλωμένος και γύρω του έτρεξαν οι προπονητές και ο γιατρός της ομάδας για να ελέγξουν τον τραυματισμό. Μετά από δύο λεπτά ιατρικής βοήθειας, ο παίκτης δήλωσε ότι είναι σε θέση να συνεχίσει τον αγώνα. Ο διαιτητής έκανε σήμα να συνεχιστεί ο αγώνας κανονικά. Ήταν σωστή η απόφαση από τον 1ο διαιτητή;

Απάντηση / Εξήγηση

Η απόφαση του 1ου διαιτητή είναι σωστή. Για την ασφάλεια του παίκτη, ο 1ος διαιτητής πρέπει να σταματήσει αμέσως τη φάση όταν συμβεί ένας τραυματισμός και να επιτρέψει στο γιατρό της ομάδας και/ή σε ιατρική βοήθεια να εισέλθουν στον αγωνιστικό χώρο. Αν ο τραυματισμός είναι αρκετά σοβαρός, ο παίκτης θα πρέπει να βγει από το παιχνίδι για τουλάχιστον μια φάση. Η βασική απόφαση του 1ου διαιτητή είναι να δώσει στον παίκτη και/ή στο γιατρό της ομάδας έναν εύλογο χρόνο για να δουν τη σοβαρότητα του τραυματισμού, αλλά και να περιορίσει το χρόνο αυτό μέχρι του σημείου που θα χρειαστεί αλλαγή. Ο τραυματισμένος παίκτης πρέπει να αλλαχτεί με κανονική αλλαγή. Αν αυτό δεν είναι δυνατόν, πρέπει να αλλαχτεί με κατ' εξαίρεση αλλαγή.

Καν. 15.7, 17.1.2

4.29.1

Ένα ατύχημα συμβαίνει τη στιγμή μιας αλλαγής παίκτη, που έχει ως συνέπεια η μύτη του αναπληρωματικού να αιμορραγεί. Ποια διαδικασία θα πρέπει να ακολουθηθεί;

Απάντηση / Εξήγηση

Πρώτα απ' όλα, ο διαιτητής θα πρέπει να ζητήσει ιατρική παρέμβαση. Είναι απαραίτητο να σταματήσει ο αγώνας. Αν ο παίκτης δεν μπορεί να αναρρώσει, θα πρέπει να γίνει μια κανονική αλλαγή, αν και θα πρόκειται για τη δεύτερη αλλαγή κατά τη διάρκεια της ίδιας διακοπής του αγώνα. Εάν δεν είναι δυνατόν να γίνει κανονική αλλαγή, τότε θα πρέπει να γίνει κατ' εξαίρεση αλλαγή.

Καν. 15.11.1.3

4.29.2

Ο αρχηγός της ομάδας τραυματίζεται πριν την έναρξη του αγώνα.
Πώς πρέπει να χειριστούμε αυτή την κατάσταση;

Απάντηση / Εξήγηση

Η διαδικασία καθορίζεται από τη στιγμή του τραυματισμού. Η βασική αρχή είναι γραμμένη στον καν. 4.1.3. Όταν το φύλλο αγώνα έχει υπογραφεί από τους αρχηγούς και τους προπονητές, δηλαδή μετά την κλήρωση, η ομάδα δεν έχει δικαίωμα να αλλάξει τη σύνθεση (εκτός της περίπτωσης όπου τραυματίζεται ο Λίμπερο, δεν μπορεί να παίξει και ο προπονητής ζητάει να επαναπροσδιορίσει ως νέο Λίμπερο τον αρχικό αρχηγό της ομάδας). Με βάση αυτό, αν ο τραυματισμός του αρχηγού της ομάδας συμβεί **πριν** την κλήρωση και δεν μπορεί να αγωνιστεί,

	<p>ο προπονητής πρέπει να ορίσει έναν νέο αρχηγό ομάδας, τοποθετώντας μια λωρίδα κάτω από το νούμερό του και κυκλώνοντας το νούμερο του παίκτη στο φύλλο αγώνα. Αυτός ο νέος αρχηγός της ομάδας θα έχει όλα τα καθήκοντα και τα δικαιώματα (π.χ. εκπροσωπεί την ομάδα του στην κλήρωση).</p> <p>Αν ο τραυματισμός του αρχικού αρχηγού της ομάδας συμβεί μετά την κλήρωση, ο προπονητής δεν έχει δικαίωμα να ορίσει άλλον αρχηγό της ομάδας. Ωστόσο, ο προπονητής πρέπει να ορίσει έναν «γενικό αρχηγό αγώνα», οποίος θα πάρει τα δικαιώματα και τα καθήκοντα του αρχικού αρχηγού της ομάδας και θα υπογράψει το φύλλο αγώνα στο τέλος.</p> <p>Και στις δύο περιπτώσεις, το γεγονός του τραυματισμού θα πρέπει να καταγραφεί στο φύλλο αγώνα. Καν. 4.1.3, 5.1, 5.2.1, 5.2.2, 19.4.2.5, 25.2.2.7</p>
--	--

ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙΣ

<p>4.30 Πριν από την έναρξη του τρίτου σετ ο 1ος διαιτητής σφυρίζει για την είσοδο των ομάδων στον αγωνιστικό χώρο, αλλά η μία από τις ομάδες δεν ανταποκρίνεται. Αφού ο διαιτητής περίμενε αρκετά δευτερόλεπτα, τιμώρησε την ομάδα με προειδοποίηση καθυστέρησης και οι παίκτες της ομάδας εισήλθαν στο γήπεδο. Είναι σωστή η ενέργεια του διαιτητή;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ναι. Οι ομάδες πρέπει να κληθούν να πάρουν τις θέσεις τους. Αν δεν αντιδράσουν, ο 1ος διαιτητής πρέπει να τις τιμωρήσει με προειδοποίηση καθυστέρησης (κίτρινη κάρτα κάτω από τον καρπό του χεριού), η οποία θα σημειωθεί στο φύλλο αγώνα. Αν η ομάδα ακόμα δεν αντιδρά, πρέπει να δοθεί ποινή καθυστέρησης (κόκκινη κάρτα κάτω από τον καρπό). Αν και αυτό είναι αναποτελεσματικό, τότε θεωρείται άρνηση να αγωνιστεί, η ομάδα μηδενίζεται και χάνει τον αγώνα με 0-3 (0-25, 0-25, 0-25). Αν μια ομάδα καθυστερεί να επανέλθει μετά από τάιμ-άουτ, πρέπει να ακολουθηθεί η ίδια διαδικασία. Καν. 6.4.1, 16.1</p>
<p>4.31 Μια ομάδα θα τιμωρηθεί με καθυστέρηση αν μετά το τέλος των φάσεων οι παίκτες μαζεύονται όλοι σαν ένα σώμα;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ο 1ος διαιτητής δεν είναι υποχρεωμένος να δώσει στους παίκτες μιας ομάδας κάτι περισσότερο από έναν εύλογο χρόνο για να πάρουν τις θέσεις τους για την επόμενη φάση. Πρέπει να επιτρέπει πανηγυρισμούς και ενθουσιασμό, αλλά χωρίς να αφήνει το παιχνίδι να καθυστερεί. Καν. 16.1.2, 16.1.5</p>
<p>4.32 Ένας παίκτης αρνείται να αγωνιστεί, επειδή σε ένα σημείο του γηπέδου υπάρχει ιδρώτας από προηγούμενη προσπάθεια άλλου παίκτη. Πώς πρέπει να αντιδράσει ο 1ος διαιτητής;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ο 1^{ος} διαιτητής <u>δεν πρέπει ποτέ να δεχτεί το αίτημα</u> από ομάδα για να σκουπιστεί το γήπεδο, γιατί αυτό το αίτημα οδηγεί σε τιμωρία καθυστέρησης. Τα παιδιά για το γρήγορο σκούπισμα πρέπει να καθαρίσουν τον ιδρώτα από το δάπεδο. Οι παίκτες μπορούν επίσης να χρησιμοποιήσουν τις μικρές πετσέτες που έχουν μαζί τους. Όταν ο 1ος διαιτητής το κρίνει απαραίτητο να σκουπιστεί το γήπεδο από τα παιδιά, μπορεί να δώσει την εντολή. Ο έλεγχος ενός αγώνα είναι πάντα του 1^{ου} διαιτητή, αν δεν υπάρχει Επιτροπή Ελέγχου.</p>

	<p>Σε αγώνα με Επιτροπή Ελέγχου, ο πρόεδρος της Αγωνόδικου Επιτροπής μπορεί να εξουσιοδοτήσει το 2ο διαιτητή να επιτρέψει επιπλέον σκούπισμα αν η θερμοκρασία είναι πάνω από 25°C και η υγρασία πάνω από 61%.</p> <p>Αν τελικά η ομάδα εξακολουθεί να αρνείται να αγωνιστεί, ο διαιτητής μπορεί να τιμωρήσει την ομάδα με καθυστέρηση ή ακόμα και με μηδενισμό.</p> <p>Καν. 1.5, 5.1.2.2, 6.4.1, 16.2</p>
--	--

<p>4.33</p> <p>Στη διάρκεια του διαλείμματος μεταξύ δύο σετ, μια ομάδα πήγε ολόκληρη στα αποδυτήρια και επέστρεψε μετά από 5 λεπτά. Ο 1ος διαιτητής την τιμωρήσε με καθυστέρηση και ο αγώνας συνεχίστηκε. Ήταν αυτή η σωστή αντίδραση από τον διαιτητή;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση</p> <p>Κατ' αρχήν, μια ομάδα δεν επιτρέπεται να φύγει από το χώρο της διοργάνωσης χωρίς άδεια από τους διαιτητές. Παρόλα αυτά, μετά από δύομισι λεπτά, ο 2ος διαιτητής πρέπει να πάει στην ομάδα και να της υπενθυμίζει ότι πρέπει να επιστρέψει άμεσα, ώστε να μην θεωρηθεί ότι απέχει. Όταν θα επιστρέψουν στο γήπεδο, ο 1ος διαιτητής θα τιμωρήσει την ομάδα με καθυστέρηση.</p> <p>Καν. 4.2, 6.4.1, 6.4.2, 18.1</p>
--	---

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ

<p>4.34</p> <p>Ποια είναι η σωστή αντίδραση εκ μέρους του 1ου διαιτητή στην περίπτωση που θεατές διακόπτουν τον αγώνα;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση</p> <p>Ο 1ος διαιτητής πρέπει να διακόψει τον αγώνα και ο διοργανωτής ή η Επιτροπή Ελέγχου πρέπει να λάβουν μέτρα για να αποκατασταθεί η τάξη. Η διακοπή θα πρέπει να καταγραφεί στο φύλλο αγώνα.</p> <p>Καν. 17.2, 17.3</p>
---	--

<p>4.35</p> <p>Ο 1ος διαιτητής δεν διέκοψε τον αγώνα όταν ο βραχίονας του μικροφώνου («μπουμ») του τηλεοπτικού συνεργείου χτύπησε τον παίκτη που ετοιμαζόταν να σερβίρει. Ο παίκτης δεν έδειξε να τραυματίζεται ή να ενοχλείται κατά την εκτέλεση του σερβίς. Ο 1ος διαιτητής άφησε τη φάση να εξελιχθεί. Δεν υπήρξε καμιά διαμαρτυρία από την ομάδα που είχε το σερβίς. Ήταν σωστή η απόφαση του 1ου διαιτητή;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση</p> <p>Η απόφαση του διαιτητή ήταν σωστή σε αυτή την περίπτωση, επειδή αυτό ήταν κάτι θεματικό και προκάλεσε μεγάλο ενδιαφέρον και ενθουσιασμό στους θεατές. Ωστόσο, σε άλλες περιπτώσεις, ο 1^{ος} διαιτητής πρέπει να έχει υπόψη την επανάληψη της φάσης.</p>
--	--

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 – ΛΙΜΠΕΡΟ

<p>5.1 Επιτρέπεται ο Λίμπερο να μπει στον αγώνα χωρίς την έγκριση του 2ου διαιτητή, αφού αυτός θα έχει ελέγξει την παράταξη της ομάδας πριν από την έναρξη του σετ;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ο παίκτης της αρχικής εξάδας θα πρέπει να βρίσκεται στο γήπεδο τη στιγμή του ελέγχου της αρχικής παράταξης. Μόλις ο 2ος διαιτητής ελέγξει την αρχική παράταξη, ο Λίμπερο μπορεί να αντικαταστήσει τον παίκτη της πίσω ζώνης. Δεν είναι απαραίτητο για την ομάδα να ξεκινήσει ή να χρησιμοποιήσει Λίμπερο. Καν. 19.3.2.4, 19.3.2.8, 24.3.1</p>
<p>5.2 Η ομάδα έχει κάνει όλες τις αλλαγές που δικαιούται στο σετ και κάποιος παίκτης που αγωνίζεται αποβάλλεται. Τη στιγμή της τιμωρίας, ο Λίμπερο κάθεται στον πάγκο. Πώς θα συνεχιστεί ο αγώνας;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ο παίκτης που αποβάλλεται ή αποκλείεται θα πρέπει να αντικατασταθεί άμεσα με κανονική αλλαγή. Εφόσον δεν μπορεί να γίνει αυτό, η ομάδα χαρακτηρίζεται ελλιπής και χάνει το σετ. (Σημ.: δεν υπάρχει επιλογή για κατ' εξαίρεση αλλαγές σε αυτή την περίπτωση). Καν. 6.4.3, 15.7, 15.8</p>
<p>5.3 Επιτρέπεται ο Λίμπερο να εισέλθει στον αγώνα με κανονική αλλαγή στη θέση κάποιου παίκτη που τραυματίστηκε;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Όχι. Ο Λίμπερο δεν επιτρέπεται να συμμετέχει σε καμιά αλλαγή, είτε κανονική είτε σε κατ' εξαίρεση. Καν. 15.5, 15.7, 17</p>
<p>5.4 Ο λίμπερο, που έχει αντικαταστήσει τον παίκτη Νο 5 στον αγώνα, αποβάλλεται από το σετ. Ποια είναι η σωστή διαδικασία για να συνεχιστεί ο αγώνας;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Αν η ομάδα έχει δύο Λίμπερο, ο προπονητής μπορεί να αντικαταστήσει άμεσα τον τιμωρημένο ενεργό Λίμπερο με τον δεύτερο Λίμπερο. Αν η ομάδα έχει μόνο έναν Λίμπερο, μπορεί να επιλέξει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να στείλει τον παίκτη Νο 5 στον αγώνα στη θέση του Λίμπερο και να αγωνιστεί χωρίς Λίμπερο για το υπόλοιπο σετ, ή • ο προπονητής να επαναπροσδιορίσει έναν νέο Λίμπερο από τους παίκτες που δεν είναι στην εξάδα τη στιγμή του επαναπροσδιορισμού και ο νέος Λίμπερο μπορεί άμεσα και απ' ευθείας να αντικαταστήσει τον τιμωρημένο ενεργό Λίμπερο (ο οποίος και δεν επιτρέπεται να αγωνιστεί για το υπόλοιπο του αγώνα). Καν. 6.4.3, 19.1.1, 19.3.2, 19.3.2.8, 19.4
<p>5.5 Μπορεί μια αντικατάσταση Λίμπερο να γίνει ταυτόχρονα με μια αλλαγή παίκτη;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ναι – επειδή η «αντικατάσταση» δεν είναι «αλλαγή» και το αντίστροφο. Καν. 15.3.2, 19.3.2, 19.3.2.8</p>

<p>5.6 Ο Λίμπερο αντικαθιστά καθυστερημένα τον παίκτη στη θέση 1. Η αντικατάσταση έγινε μετά το σφύριγμα του 1ου διαιτητή για σερβίς, αλλά πριν την εκτέλεση του σερβίς. Ποια είναι η σωστή αντίδραση του 1ου διαιτητή;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Αν αυτό συνέβη για πρώτη φορά στον αγώνα, ο 1ος διαιτητής πρέπει να αφήσει τη φάση να συνεχιστεί χωρίς διακοπή. Στο τέλος της φάσης, πρέπει να ενημερώσει τον αρχηγό αγώνα ότι αυτή δεν είναι η σωστή διαδικασία. Επόμενες αργοπορημένες αντικαταστάσεις πρέπει να τιμωρούνται άμεσα με καθυστέρηση, διακόπτοντας τη φάση. <u>Ωστόσο, η αντικατάσταση του Λίμπερο ισχύει.</u> Αν η αντικατάσταση γίνει <u>μετά την εκτέλεση του σερβίς</u>, ο 1ος διαιτητής πρέπει να σφυρίξει λάθος θέσεις. Καν. 19.3.2.5</p>
<p>5.7 Η ομάδα έκανε μια αντικανονική αντικατάσταση Λίμπερο, η οποία έγινε αντιληπτή πριν από την εκτέλεση του σερβίς. Πώς χειριζόμαστε αυτή την κατάσταση;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Αν γίνει αντιληπτό, ο 2ος διαιτητής θα πρέπει να σφυρίξει για να βγει ο παίκτης. Η αντικανονική αντικατάσταση θα ακυρωθεί και η ομάδα θα τιμωρηθεί με καθυστέρηση. Καν. 19.3.2.1, 19.3.2.9, 23.2.3</p>
<p>5.8 Ο διαιτητής σφυρίξει για σερβίς ενώ η ομάδα έχει στο γήπεδο μόνο 5 παίκτες. Ο Λίμπερο καθόταν στον πάγκο και προφανώς ξέχασε να επιστρέψει μετά από την προηγούμενη φάση. Ποιες διαδικασίες θα πρέπει να ακολουθήσουν οι διαιτητές;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ο 1ος διαιτητής πρέπει να σφυρίξει για σερβίς μόνο αν και οι δύο ομάδες είναι έτοιμες να αγωνιστούν και ο παίκτης που θα σερβίρει έχει στην κατοχή του την μπάλα. Αν η αργοπορημένη είσοδος του Λίμπερο καθυστερεί σημαντικά το σφύριγμα για σερβίς, η ομάδα πρέπει να τιμωρηθεί με καθυστέρηση. Αν ο 1ος διαιτητής σφυρίξει κατά λάθος για σερβίς, η φάση θα πρέπει να διακοπεί και να επαναληφθεί χωρίς τιμωρία. Καν. 7.5.1, 12.3, 19.3.2.3, 19.3.2.5</p>
<p>5.9 Κατά τη διάρκεια του αγώνα, ο μοναδικός Λίμπερο της ομάδας βρισκόταν στο γήπεδο αντικαθιστώντας τον παίκτη Νο 4. Στην μια προσπάθειά του να παίξει την μπάλα τραυματίστηκε στο πόδι και δεν μπορούσε να συνεχίσει να αγωνίζεται. Ο προπονητής του τότε αποφάσισε ότι θέλει να επαναπροσδιορίσει τον παίκτη Νο 4 ως Λίμπερο. Είναι αυτό δυνατόν;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Όχι απ' ευθείας. Ο προπονητής μπορεί να επαναπροσδιορίσει ως νέο Λίμπερο κάποιον παίκτη που δεν είναι στον κυρίως αγωνιστικό χώρο τη στιγμή του αιτήματος για επαναπροσδιορισμό (εκτός από τον ήδη αντικατεστημένο κανονικό παίκτη). Αν ο προπονητής θέλει τον παίκτη Νο 4 να είναι ο νέος Λίμπερο, ο παίκτης Νο 4 θα πρέπει πρώτα να επιστρέψει στο γήπεδο και να αλλαχτεί με κανονική αλλαγή. Μετά μπορεί να επαναπροσδιοριστεί ως ο νέος Λίμπερο. Καν. 19.1.3., 19.3.2.2, 19.3.2.8, 19.4.2</p>
<p>5.10 Επιτρέπεται ο προπονητής της ομάδας να είναι ταυτόχρονα και Λίμπερο;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ναι. Οι κανονισμοί δεν επιτρέπουν στο Λίμπερο να είναι αρχηγός ομάδας ή αγώνα. Οι κανονισμοί δεν απαγορεύουν στον Λίμπερο να είναι προπονητής και να καθοδηγεί την ομάδα πίσω από τη γραμμή προπονητή. Καν. 5.2.3.4</p>

<p>5.11 Από λάθος του Λίμπερο και του παίκτη που αντικαθιστούσε, ο παίκτης βγήκε για ελάχιστο χρονικό διάστημα από το κυρίως αγωνιστικό χώρο (αυτό το γεγονός δεν πρόλαβε να καταγραφεί στο φύλλο ελέγχου Λίμπερο) – αλλά αμέσως διόρθωσαν το λάθος από μόνοι τους. Αυτό μετρά ως αντικατάσταση;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ο Καν. 19.3.2.1 αναφέρει ότι πρέπει να μεσολαβεί μια ολοκληρωμένη φάση μεταξύ δύο αντικαταστάσεων του Λίμπερο. Εδώ πρόκειται για ένα προφανές λάθος που δεν θα πρέπει να μετρήσει σαν σφάλμα.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 19.3.2.1, 19.3.2.2</p>
<p>5.12 Μια ομάδα ξέχασε να αντικαταστήσει τον Λίμπερο όταν αυτός πέρασε στην μπροστινή ζώνη στη θέση 4. Μετά από τρεις πόντους, ο 1ος διαιτητής αντιλαμβάνεται ότι ο Λίμπερο βρίσκεται αντικανονικά στον κυρίως αγωνιστικό χώρο. Ποια είναι η σωστή απόφαση που πρέπει να πάρει ο διαιτητής;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ο Λίμπερο δεν είναι «λάθος θέσεις» μέχρι τη στιγμή της εκτέλεσης του σερβίς. Όταν ένας κανονικά δηλωμένος παίκτης βρίσκεται αντικανονικά στην εξάδα, αυτό τιμωρείται με πόντο και σερβίς στην αντίπαλη ομάδα, η εξάδα διορθώνεται και από την ομάδα που έκανε το λάθος ακυρώνονται οι πόντοι που κέρδισε από τη στιγμή που έγινε το σφάλμα (αν μπορεί να προσδιοριστεί αυτή η στιγμή). Καν. 15.9, 19.3.1.1, 26.2.2.1, 26.2.2.2</p>
<p>5.13 Στη διάρκεια της επίσημης προθέρμανσης στο φιλέ, ο μοναδικός Λίμπερο μιας ομάδας τραυματίζεται. Επιτρέπεται ο αρχηγός να επαναπροσδιοριστεί ως ο νέος Λίμπερο;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Αν η ομάδα έχει δύο Λίμπερο, ο προπονητής μπορεί να αντικαταστήσει άμεσα τον τραυματισμένο ενεργό Λίμπερο με τον δεύτερο Λίμπερο. Αν ο δεύτερος Λίμπερο τραυματιστεί ή αν η ομάδα έχει μόνο έναν Λίμπερο, ο προπονητής μπορεί να επαναπροσδιορίσει ως νέο Λίμπερο κάποιον παίκτη που δεν είναι στην εξάδα τη στιγμή του επαναπροσδιορισμού. Ενώ όντως ο Λίμπερο δεν μπορεί να είναι αρχηγός ομάδας ή αγώνα, ο αρχηγός της ομάδας μπορεί να παραιτηθεί από όλα τα δικαιώματα και τα καθήκοντα της θέσης του, ώστε να αγωνιστεί ως επαναπροσδιορισμένος Λίμπερο. Καν. 5, 19.2, 19.3.2.8, 19.4.2.5</p>
<p>5.14 Ο Λίμπερο αντικαταστάθηκε και αμέσως επέστρεψε στον αγώνα (χωρίς να μεσολαβήσει ολοκληρωμένη φάση ανάμεσα στις δύο αντικαταστάσεις). Επιτρέπεται αυτό;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Όχι. Αυτή είναι μια τυπική περίπτωση αντικανονικής αντικατάστασης Λίμπερο. Τη στιγμή της δεύτερης αντικατάστασης ο 2ος διαιτητής θα πρέπει να την απορρίψει και ο 1ος διαιτητής να τιμωρήσει την ομάδα με καθυστέρηση. Σε αγώνες όπου υπάρχει βοηθός σημειωτής, είναι δική του ευθύνη να ελέγχει τις αντικαταστάσεις του Λίμπερο. Σε αυτή την περίπτωση, τη στιγμή της δεύτερης αντικατάστασης θα έπρεπε να πατήσει την κόρνα υποδεικνύοντας έτσι το σφάλμα. Καν. 19.3.2.9, 23.2.3</p>
<p>5.15 Ο Λίμπερο αντικαταστάθηκε από έναν κανονικό παίκτη. Μετά το σερβίς, μια μπάλα μπαίνει στο γήπεδο και φάση σταματάει. Πριν το σφύριγμα για να επαναληφθεί το σερβίς, ο Λίμπερο επιχειρεί να αντικαταστήσει τον παίκτη στη θέση 6. Ο 2ος διαιτητής δεν του το επέτρεψε. Είναι σωστή η ενέργεια του 2ου διαιτητή;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Αυτή είναι μια τυπική περίπτωση αντικανονικής αντικατάστασης Λίμπερο, καθώς δεν μεσολάβησε μια <u>ολοκληρωμένη</u> φάση ανάμεσα στις δύο αντικαταστάσεις του Λίμπερο. Τη στιγμή της δεύτερης αντικατάστασης ο 2ος διαιτητής θα πρέπει να την απορρίψει και ο 1ος διαιτητής να τιμωρήσει την ομάδα με καθυστέρηση. Καν. 19.3.2.1</p>

<p>5.16 Ο Λίμπερο μιας ομάδας τραυματίστηκε στη διάρκεια του αγώνα και ο 2ος διαιτητής επέτρεψε στο γιατρό και στον προπονητή να μπουν στον αγωνιστικό χώρο για να εξετάσουν τη σοβαρότητα του τραυματισμού. Αποφάσισαν να βγάλουν τον Λίμπερο έξω και να μπει ο αντικατεστημένος κανονικός παίκτης. Αφού βγήκε από το γήπεδο, ο Λίμπερο ισχυρίστηκε ότι ανάρρωσε και επέμενε να επιστρέψει για να αγωνιστεί. Οι διαιτητές το επέτρεψαν και ο αγώνας συνεχίστηκε. Ήταν σωστό;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Όχι, δεν έπρεπε να επιτραπεί. Ακόμα κι αν ήταν μια περίπτωση τραυματισμού, ο Λίμπερο μπορούσε να αντικατασταθεί με μια κανονική αντικατάσταση. Επίσης, ο Λίμπερο μπορεί ακόμα να συμμετέχει στον αγώνα μέχρι να δηλωθεί αδυναμία να συνεχίσει (Καν. 19.4.2). Συνεπώς, αυτή η περίπτωση ήταν λάθος επειδή έγιναν δύο συνεχόμενες αντικαταστάσεις χωρίς να μεσολαβήσει ολοκληρωμένη φάση. Αυτή είναι μια περίπτωση αντικανονικής αντικατάστασης Λίμπερο. Σύμφωνα με τους κανονισμούς, τη στιγμή της δεύτερης αντικατάστασης ο 2ος διαιτητής θα πρέπει να την απορρίψει και ο 1ος διαιτητής να τιμωρήσει την ομάδα με καθυστέρηση. Καν. 19.3.2.1, 19.3.2.8</p>
<p>5.17 Η Λίμπερο της ομάδας «Α» τραυματίζεται στο χέρι στη διάρκεια του αγώνα και η ομάδα κάνει επαναπροσδιορισμό νέας Λίμπερο. Η αρχική Λίμπερο κάθισε στον πάγκο για το υπόλοιπο του αγώνα. Έπρεπε να επιτραπεί αυτό;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ναι. Η παίκτρια μπορούσε να περπατήσει και δεν αποτελούσε εμπόδιο ή κίνδυνο για την ίδια ή για τις συμπαίκτριές της. Αυτό το τελευταίο σημείο είναι σημαντικό για την απάντηση. Η παίκτρια επιτρέπεται να καθίσει στον πάγκο. Αν πρέπει να λάβει φροντίδα, ο γιατρός της ομάδας πρέπει να λάβει οδηγίες να τοποθετήσει την παίκτρια πίσω από τον πάγκο ή σε ένα ασφαλές μέρος έξω από την Περιοχή Ελέγχου της Διοργάνωσης. Διάγραμμα 1α και Ορισμοί, Καν. 19.3.2.8</p>
<p>5.18 Μπορούν να γίνουν δύο αντικαταστάσεις Λίμπερο στην ίδια διακοπή;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Κανονικά θα πρέπει να μεσολαβήσει μια ολοκληρωμένη φάση ανάμεσα στις δύο αντικαταστάσεις. Ωστόσο, στην περίπτωση που μια ΠΟΙΝΗ αναγκάσει την ομάδα να κάνει περιστροφή και το Λίμπερο να μετακινηθεί στη θέση τέσσερα, αυτό επιτρέπεται, καθώς αυτή η κατάσταση δεν είναι επιλογής της ομάδας. Η τιμωρία με ποινή λογίζεται ως ολοκληρωμένη φάση. Καν. 19.3.2.1</p>
<p>5.19 Ο Λίμπερο παραπονιέται ότι δεν νιώθει καλά. Επιτρέπεται ο επαναπροσδιορισμός νέου Λίμπερο;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Αν η ομάδα έχει δύο Λίμπερο, σε περίπτωση τραυματισμού ή ασθένειας του ενεργού Λίμπερο, αυτός μπορεί να αντικατασταθεί από τον δεύτερο Λίμπερο. Αν η ομάδα έχει μόνο έναν Λίμπερο ή για τον δεύτερο Λίμπερο προκύψει αδυναμία να αγωνιστεί ενώ είναι στο γήπεδο, μπορεί να αντικατασταθεί με τη διαδικασία του επαναπροσδιορισμού. Καν. 19.3.2.2, 19.3.2.8</p>
<p>5.20 Ο σημειωτής κατέγραψε το Νο 15 ως Λίμπερο αντί για το Νο 5. Ο αρχηγός της ομάδας και ο προπονητής υπέγραψαν τη σύνθεση της ομάδας. Τι πρέπει να γίνει όταν αυτό ανακαλυφθεί;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Αυτό είναι ένα τυπογραφικό λάθος και δεν έχει επιπτώσεις στην ομάδα. Ο σημειωτής θα διορθώσει το νούμερο στο χώρο των παρατηρήσεων. Καν. 19.1.2</p>

<p>5.21 Στο πρώτο σετ ενός αγώνα, ο Λίμπερο της ομάδας «Α» αγωνίστηκε με φανέλα του ίδιου χρώματος και σχεδίου με αυτή της υπόλοιπης ομάδας. Πριν την έναρξη του δεύτερου σετ, ο προπονητής της ομάδας «Β» διαμαρτυρήθηκε για την κατάσταση αυτή. Ποια είναι η σωστή απόφαση;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Επειδή η λάθος φανέλα δεν είχε καμιά επίδραση στον αγώνα, το αποτέλεσμα του πρώτου σετ δεν θα ακυρωθεί. Ωστόσο, ο Λίμπερο πρέπει να αλλάξει φανέλα.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 19.2</p>
<p>5.22 Δύο παίκτες προσπαθούν να κάνουν μπλοκ σε επίθεση των αντιπάλων και πηδούν κοντά στο φιλέ. Ανάμεσά τους πηδάει και ο Λίμπερο, αλλά σε καμιά χρονική στιγμή δεν είχε μέρος του σώματός του ψηλότερα από την κορυφή του φιλέ. Παρ' όλα αυτά, ο 2ος διαιτητής σφύριξε προσπάθεια για μπλοκ του Λίμπερο. Ήταν σωστή η απόφασή του;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Η απόφαση δεν ήταν σωστή. Αφού ο Λίμπερο δεν είχε ποτέ κανένα σημείο του σώματός του ψηλότερα από την κορυφή του φιλέ, το άλμα του δεν μπορεί να θεωρηθεί προσπάθεια για μπλοκ.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 14.1.1, 14.1.2, 14.1.3</p>
<p>5.23 Ο Λίμπερο βγήκε από το γήπεδο. Ο διαιτητής σφύριξε για 8" καθυστέρηση στο σερβίς. Μπορεί ο Λίμπερο να ξαναμπεί στο γήπεδο;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Αυτό το σφάλμα στο σερβίς θεωρείται ολοκληρωμένη φάση. Συνεπώς επιτρέπεται στον Λίμπερο να αντικαταστήσει τον παίκτη.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 6.1.3, 19.3.2.1, 19.3.2</p>
<p>5.24 Ο προπονητής δήλωσε ότι ο μοναδικός Λίμπερο δεν μπορεί να συνεχίσει και ήθελε να επαναπροσδιορίσει έναν νέο Λίμπερο. Ποιος μπορεί να επαναπροσδιοριστεί ως νέος Λίμπερο και πότε;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Εξαιρουμένου του αντικατεστημένου κανονικού παίκτη, οποιοσδήποτε παίκτης που είναι στον πάγκο τη στιγμή του αιτήματος για επαναπροσδιορισμό, μπορεί να επαναπροσδιοριστεί ως νέος Λίμπερο. Ο αρχικός Λίμπερο δεν μπορεί να επιστρέψει σε κανένα σημείο του αγώνα. Αν ο προπονητής θέλει τον αντικατεστημένο κανονικό παίκτη να γίνει ο νέος Λίμπερο, πρέπει πρώτα να τον αλλάξει με κανονική αλλαγή.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 19.3.2.8, 19.4.2.1, 19.4.2.4</p>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 – ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ

<p>6.1 Ο 1ος διαιτητής προειδοποιεί έναν παίκτη για ελάχιστου επιπέδου κακή συμπεριφορά, πηγαίνοντας απ' ευθείας στο ΕΠΙΠΕΔΟ 2 των διαδικασιών, δείχνοντας στον παίκτη κίτρινη κάρτα, η οποία και καταγράφεται στο φύλλο αγώνα. Είναι σωστή η ενέργεια του 1ου διαιτητή;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση This is a correct action by the referee. Τέτοια μικροπαραπτώματα πρέπει να ελέγχονται από τον 1ο διαιτητή. Συνεπώς η κίτρινη κάρτα θα πρέπει να καταγραφεί. Ο 1ος διαιτητής μπορεί να δώσει μια προφορική προειδοποίηση στην ομάδα μέσω του αρχηγού αγώνα (επίπεδο 1), αν η ελάχιστου επιπέδου κακή συμπεριφορά είναι γενικής φύσης. Αναλόγως με τη σοβαρότητα του παραπτώματος, ο διαιτητής μπορεί να ξεκινήσει από το επίπεδο 2, δείχνοντας την κίτρινη κάρτα απ' ευθείας στον εν λόγω παίκτη ή σε άλλο μέλος της ομάδας μέσω του αρχηγού αγώνα. Ο διαιτητής έχει τη δικαιοδοσία να πάει απ' ευθείας στην κλίμακα των τιμωριών, αν το παράπτωμα είναι σοβαρό. Καν. 21.1, 21.2</p>
<p>6.2 Ο 2ος διαιτητής παρατήρησε μια προσπάθεια παραπλάνησης (ο μπλοκέρ τράβηξε το φιλέ) και σφύριξε δίνοντας τον πόντο στην επιτιθέμενη ομάδα. Ακολούθως ο 1ος διαιτητής έδωσε μια προειδοποίηση με κίτρινη κάρτα στον παίκτη. Είναι αυτή η σωστή τιμωρία για τον παίκτη;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Η απόφαση του 1ου διαιτητή δεν ήταν σωστή. Η επιτιθέμενη ομάδα σωστά κέρδισε τη φάση, λόγω επαφής με το φιλέ του αντίπαλου παίκτη, η οποία συνιστά επέμβαση στο παιχνίδι. Ο μπλοκέρ θα έπρεπε να χρεωθεί με ποινή (κόκκινη κάρτα: πόντος και σερβίς στους αντίπαλους) για την απρεπή συμπεριφορά του να προσπαθήσει να παραπλανήσει τους διαιτητές. Καν. 21.2.1, 21.3</p>
<p>6.3 Στο τέλος μιας φάσης, ο προπονητής της ομάδας «Α» ήταν όρθιος και κουνούσε τα χέρια του με έναν τρόπο που έδειχνε αποστροφή για την απόφαση του διαιτητή. Επιτρέπεται αυτό;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ένας προπονητής επιτρέπεται να έχει κάποιες φυσιολογικές αντιδράσεις. Αν μια αντίδραση θεωρηθεί παράπτωμα που φτάνει στο επίπεδο 2, ο προπονητής θα πρέπει να δεχθεί μια προειδοποίηση με κίτρινη κάρτα από τον 1ο διαιτητή. Αν αυτό επαναληφθεί, θα πρέπει να τιμωρηθεί με κόκκινη κάρτα για απρεπή συμπεριφορά. Αν το παράπτωμα συμβεί στη διάρκεια μιας φάσης, η ποινή θα πρέπει να δοθεί στο τέλος της φάσης, επιπρόσθετα από το αποτέλεσμα της φάσης. Καν. 5.2, 21.1, 21.2, 21.3</p>
<p>6.4 Ανάμεσα στα σετ ο 1ος διαιτητής έδωσε μια ποινή (κόκκινη κάρτα) για απρεπή συμπεριφορά σε κάποιο μέλος της ομάδας «Α», η οποία είχε το πρώτο σερβίς στο επόμενο σετ. Τι συμβαίνει σε αυτή την περίπτωση;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Τιμωρίες που επιβάλλονται ανάμεσα στα σετ, καταλογίζονται πριν την έναρξη του επόμενου σετ. Συνεπώς, πριν το πρώτο σερβίς, ο 1ος διαιτητής θα δώσει την ποινή στην ομάδα «Α» και η ομάδα «Β» κερδίζει έναν πόντο, περιστρέφεται και σερβίρει. Καν. 21.5 (συνεχίζεται)</p>

	<p>Σε περίπτωση που υπάρχουν ποινές <u>και για τις δύο ομάδες</u>, η ομάδα που είχε το σερβίς τιμωρείται πρώτη και έπειτα η ομάδα που είχε την υποδοχή. Τα παρακάτω είναι μια περίληψη για παραβάσεις που γίνονται ανάμεσα στα σερβίς και οι όποιες ποινές που πρέπει να καταγραφούν στο φύλλο αγώνα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Προειδοποίηση σε παίκτη της ομάδας που σερβίρει (κίτρινη κάρτα). Καμιά ποινή, αλλά καταγράφεται στο φύλλο αγώνα. • Προειδοποίηση σε παίκτη της ομάδας που υποδέχεται (κίτρινη κάρτα). Καμιά ποινή, αλλά καταγράφεται στο φύλλο αγώνα. • Ποινή (κόκκινη κάρτα) σε παίκτη ομάδας που σερβίρει μόνο. Η ομάδα που υποδέχεται κερδίζει έναν πόντο, περιστρέφεται και σερβίρει. • Ποινή (κόκκινη κάρτα) σε παίκτη ομάδας που έχει την υποδοχή μόνο. Η ομάδα που σερβίρει κερδίζει πόντο. • Ποινές (κόκκινες κάρτες) και στις δύο ομάδες ανεξάρτητα με ποια σειρά: <ul style="list-style-type: none"> - Πόντος για την ομάδα που υποδέχεται. - Αυτή η ομάδα περιστρέφεται και μετά τιμωρείται με ποινή, πόντος και σερβίς στους αντιπάλους. - Η ομάδα που είχε το σερβίς πριν περιστρέφεται κατά μία θέση και θα σερβίρει ο δεύτερος παίκτης της σειράς περιστροφής. Το σκορ είναι 1-1. <p>Το σκορ υπολογίζεται μόνο όταν κάθε ομάδα πάρει την ποινή. Συνεπώς, μια διπλή ποινή σε σκορ 24-25, δεν θα οδηγήσει σε λήξη του σερβίς με 24-26, αλλά το σκορ θα γίνει 25-26.</p>
--	--

<p>6.5 Μετά το τέλος της φάσης, ο πασαδόρος τραβά το κάτω μέρος του φιλέ. Αυτό θεωρείται παράπτωμα;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Σύμφωνα με τον Καν. 21.3, ο 1^{ος} διαιτητής έχει τη δικαιοδοσία να τιμωρήσει έναν παίκτη ανάλογα με τη σοβαρότητα του παραπτώματος. Το τράβηγμα του φιλέ μπορεί να είναι μια φυσιολογική συναισθηματική αντίδραση ενός απογοητευμένου παίκτη και μπορεί να ελεγχθεί με την τέχνη της διαιτησίας. Σε κάποιες περιπτώσεις, ένα εσκεμμένο τράβηγμα του φιλέ μπορεί να θεωρηθεί απρεπής συμπεριφορά. Από τη στιγμή που αυτή η περίπτωση δεν ήταν προσπάθεια παραπλάνησης των διαιτητών κατά το παίξιμο της μπάλας, δεν πρέπει να υπάρξει τιμωρία για απρεπή συμπεριφορά.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 21.2, 21.2.1, 21.3</p>
--	---

<p>6.6 Ένας παίκτης κινείται προς τον διαιτητή φωνάζοντας και χειρονομώντας, ακόμη και αφού έχει προειδοποιηθεί. Πώς πρέπει να θεωρήσουμε αυτήν την ενέργεια;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Αυτό θα πρέπει να θεωρηθεί ως προσβλητική συμπεριφορά και πρέπει να τιμωρηθεί με κόκκινη και κίτρινη κάρτα μαζί στο ένα χέρι.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 21.1, 21.2, 21.3</p>
--	---

<p>6.7 Ένας παίκτης τιμωρείται με απευθείας αποβολή, χωρίς καμιά προηγούμενη προειδοποίηση. Πώς θα πρέπει να κρίνουμε κάποια άλλη ελάχιστου επιπέδου κακή συμπεριφορά από άλλο μέλος της ίδιας ομάδας;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ο 1ος διαιτητής πρέπει γενικά να προσπαθεί να προλαμβάνει μια ομάδα από το να φτάσει στην κλίμακα τιμωριών. Όμως, την πρώτη φορά που συμβεί μια καθαρή περίπτωση προσβλητικής συμπεριφοράς, ο διαιτητής πρέπει να αποβάλλει τον παίκτη χωρίς προηγούμενη τιμωρία (κόκκινη και κίτρινη κάρτα μαζί στο ένα χέρι). Ο 1ος διαιτητής μπορεί να προειδοποιήσει κάποιο άλλο μέλος της ομάδας μετά την αποβολή – αλλά από τη στιγμή που θα δείξει μια κίτρινη κάρτα, αυτή δεν μπορεί να την ξαναδείξει σε κάποιο άλλο μέλος της ομάδας.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 21</p>
<p>6.8 Μετά τον αγώνα ο αρχηγός της ομάδας επέδειξε μια πολύ αντιαθλητική συμπεριφορά προς τον 1ο διαιτητή. Ποια είναι η σωστή διαδικασία που θα πρέπει να ακολουθήσει ο 1ος διαιτητής;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ο παίκτης πρέπει να τιμωρηθεί με κάποιο τρόπο. Ωστόσο, για διοργανώσεις της FIVB, από τη στιγμή που ο αγώνας δεν θεωρείται ότι λήγει με το τελευταίο σφύριγμα των διαιτητών, η συμπεριφορά του αρχηγού πρέπει να αναφερθεί στην Αγωνόδικο Επιτροπή και οι λεπτομέρειες της συμπεριφοράς του να καταγραφούν στις Παρατηρήσεις του φύλλου αγώνα. Η Επιτροπή Ελέγχου της FIVB έχει στη διάθεσή της μια σειρά τιμωριών, συμπεριλαμβανόμενης και της αποβολής από τη διοργάνωση.</p>
<p>6.9 Ο παίκτης που έχει αντικατασταθεί από τον Λίμπερο κάθεται στον πάγκο. Ο 1^{ος} διαιτητής τον τιμωρεί με ποινή. Ο παίκτης δεν σταμάτησε αυτή τη συμπεριφορά και χειροκρότησε το διαιτητή και αυτός τον τιμωρεί με αποβολή. Ο παίκτης συνεχίζει την ίδια συμπεριφορά και τιμωρείται με αποκλεισμό. Ποια είναι η σωστή διαδικασία;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ο παίκτης που αποβάλλεται ή αποκλείεται πρέπει να αλλαχτεί άμεσα. Συνεπώς πρέπει να αλλαχτεί με κανονική αλλαγή. Η ακολουθία των διαδικασιών είναι η εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ο Λίμπερο πρέπει να βγει από το γήπεδο, ύστερα • ο αναπληρωματικός εισέρχεται στη ζώνη αλλαγής με τη σωστή πινακίδα, την οποία δίνει στο 2ο διαιτητή και ο σημειωτής καταγράφει την κανονική αλλαγή. <p>Ο Λίμπερο μπορεί να ξαναμπει μετά από μια ολοκληρωμένη φάση. Το σκορ τη στιγμή της αποβολής ή του αποκλεισμού θα πρέπει να καταγραφεί στο φύλλο αγώνα.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 6.4.3, 15.8</p>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 – ΟΙ ΔΙΑΙΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΟΥΣ

<p>7.1 Ο 2ος διαιτητής είπε στον προπονητή να μην μιλά ούτε να αποσπά την προσοχή του σημειωτή. Είναι σωστή αυτή η ενέργεια του 2ου διαιτητή?</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Στο πνεύμα της τέχνης της διαιτησίας, αν τέτοιες καταστάσεις μπορούν να επιλυθούν από το 2ο διαιτητή χωρίς τυπικότητες, θα είναι προς όφελος του παιχνιδιού.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 23.3.2.2</p>
<p>7.2 Επιτρέπεται αναπληρωματικός παίκτης να κάθεται στο δάπεδο στην περιοχή προθέρμανσης αντί για να στέκεται ή να κάνει ασκήσεις;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Οι παίκτες δεν είναι υποχρεωμένοι να είναι όρθιοι στην περιοχή προθέρμανσης. Από την άλλη, οι παίκτες δεν μπορούν να κάθονται σε πάγκους, καρέκλες, κάγκελα ή τοίχους μέσα στην περιοχή προθέρμανσης.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 4.2.1, 4.2.3, 24.2.4, 24.2.5</p>
<p>7.3 Επιτρέπεται ο προπονητής να ρωτήσει τον σημειωτή πόσα τάιμ-άουτ έχει πάρει η άλλη ομάδα;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ο σημειωτής δεν πρέπει να απαντήσει στον προπονητή. Γενικά, οι προπονητές δεν επιτρέπεται να ρωτούν τους σημειωτές για καμία πληροφορία. Όμως, αν υπάρχει ηλεκτρονικός πίνακας σκορ, αλλά δεν φαίνεται ο αριθμός των κανονικών διακοπών αγώνα, οι προπονητές έχουν το δικαίωμα να ρωτήσουν το σημειωτή για αυτή την πληροφορία, αλλά μόνο για τη δική τους ομάδα και σε χρόνο που ούτε αποσπούν την προσοχή του σημειωτή ούτε καθυστερούν τον αγώνα.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 25.2.2</p>
<p>7.4 Επιτρέπεται ο αρχηγός να υποβάλλει μια επίσημη ένσταση στο φύλλο αγώνα αν δεν έχει προηγουμένως ενημερώσει τον διαιτητή γι' αυτή του την πρόθεση κατά τη διάρκεια του αγώνα;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Αν κατά τη στιγμή του περιστατικού ο αρχηγός αγώνα δεν έκανε κάποια αναφορά για ένσταση, δεν μπορεί να καταθέσει μια γραπτή ένσταση στο φύλλο αγώνα μετά το τέλος του αγώνα.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 5.1.2.1, 5.1.3.2, 23.2.4</p>
<p>7.5 Επιτρέπεται μια απόφαση του διαιτητή να αλλαχτεί ακόμη και μετά το τέλος του σετ;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ναι. Μέχρι την έναρξη του επόμενου σετ, οι διαιτητές επιτρέπεται να διορθώσουν άμεσα τις αποφάσεις τους που σχετίζονται με την εφαρμογή των κανονισμών, εφόσον αντιληφθούν ότι έσφαλαν. Το σκορ του αγώνα θα πρέπει να διορθωθεί κατάλληλα.</p>
<p>7.6 Μετά από αίτημα για τρίτο τάιμ-άουτ που απορρίφθηκε, ο προπονητής άλλαξε τη γνώμη του και έστειλε ένα παίκτη στη ζώνη αλλαγής. Επιτρέπεται αυτό;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Με την προϋπόθεση ότι δεν υπήρξε σφύριγμα για σερβίς, το αίτημα για αλλαγή θα πρέπει να επιτραπεί ως κανονικό – μόνο το αίτημα για τάιμ-άουτ ήταν αντικανονικό. Ωστόσο, το αντικανονικό αίτημα για τάιμ-άουτ θα πρέπει να καταγραφεί στο φύλλο αγώνα.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 15.1, 15.2.1, 15.11, 16.1, 16.2, 24.2.6, 24.2.7</p>

<p>7.7 Αφού ο 2ος διαιτητής σφύριξε για τις ομάδες να μπουν στο γήπεδο, ο προπονητής της ομάδας «B» παρατηρεί φανερά τις θέσεις της ομάδας «A» στο γήπεδο και στη συνέχεια συμπληρώνει το φύλλο αρχικής παράταξης και το δίνει στον 2ο διαιτητή. Ο 1ος διαιτητής τιμώρησε την ομάδα «B» με «προειδοποίηση καθυστέρησης». Είναι σωστό αυτό;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ο 1ος διαιτητής έκανε λάθος που υπέδειξε στην ομάδα «A» να εισέλθει στο γήπεδο προτού ο προπονητής της ομάδας «B» δώσει τις δικές του θέσεις στον 2ο διαιτητή. Η ομάδα «B» ορθά τιμωρήθηκε με καθυστέρηση και η συμπεριφορά του προπονητή – που προσπάθησε να εκμεταλλευτεί την κατάσταση – θα έπρεπε να θεωρηθεί ως απρεπής συμπεριφορά. Θα έπρεπε να επιβληθούν οι κατάλληλες τιμωρίες.</p>
<p>7.8 Σε ένα τάιμ-άουτ, ο προπονητής συγκέντρωσε τους παίκτες του στην πίσω γωνία της ελεύθερης ζώνης, κοντά στην περιοχή προθέρμανσης. Επιτρέπεται αυτό;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ο Καν. 15.4.2 λέει ότι οι παίκτες πρέπει «να πάνε στην ελεύθερη ζώνη κοντά στους πάγκους τους» στη διάρκεια του τάιμ-άουτ. Ο 2^{ος} διαιτητής έπρεπε να πει στην ομάδα να πάει κοντά στον πάγκο της. Καν. 15.4.4</p>
<p>7.9 Ο βοηθός προπονητής πήγε στην πλάγια γραμμή για να βοηθήσει τους παίκτες να βρουν ένα υγρό σημείο στο γήπεδο. Ο 1ος διαιτητής κάλεσε τον αρχηγό αγώνα και του υπέδειξε να πει στο βοηθό προπονητή να παραμείνει στον πάγκο. Ήταν σωστή η απόφαση του 1ου διαιτητή;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Η απόφαση του 1ου διαιτητή ήταν σωστή. Ο βοηθός προπονητής επιτρέπεται να κάθεται στον πάγκο και δεν μπορεί να επεμβαίνει στον αγώνα. Μόνο ο προπονητής μπορεί να περπατά κοντά στη πλάγια γραμμή πίσω από τη γραμμή προπονητή. Καν. 5.2.3.4, 5.3.1</p>
<p>7.10 Μετά το τέλος της φάσης, ο προπονητής ρωτά τον 2ο διαιτητή αν ο παίκτης της ομάδας του που πάει να σερβίρει είναι ο σωστός. Ο 2ος διαιτητής ελέγχει τη σειρά περιστροφής με το σημειωτή και απαντά ότι ο παίκτης είναι σωστός. Ο 1ος διαιτητής συνέχισε τον αγώνα. Είναι σωστή αυτή η διαδικασία από τους διαιτητές;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Η διαδικασία δεν ήταν σωστή. Το μόνο μέλος της ομάδας που επιτρέπεται να μιλάει με τους διαιτητές είναι ο αρχηγός αγώνα. Άρα, ο προπονητής δεν έχει δικαίωμα να ζητήσει πληροφορίες από το 2ο διαιτητή. Ο 1ος διαιτητής θα έπρεπε να έχει καλέσει τον αρχηγό αγώνα και να του ζητήσει να υπενθυμίσει στον προπονητή ότι δεν μπορεί να ρωτάει τους διαιτητές για πληροφορίες. Καν. 5.1.2</p>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 – ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

<p>8.1 Η ομάδα «B» εσκεμμένα επιβραδύνει το ρυθμό του αγώνα. Πώς θα πρέπει να αντιδράσει ο 1ος διαιτητής;</p>	<p>ΓΕΝΙΚΗ ΑΡΧΗ Ο διαιτητής θα πρέπει να κρατά τον αγώνα σε σταθερό ρυθμό στα πλαίσια της κανονικής ροής του αγώνα. Ο διαιτητής δεν θα πρέπει να επιτρέπει σε εξωτερικές παρεμβάσεις να καθυστερούν τη ροή ενός καλού αγώνα και να καταστρέφουν την καλή απόδοση μιας ομάδας. Αυτό αποτελεί άλλη μια «τέχνη» της διαιτησίας.</p>
<p>8.2 Μια πετσέτα για το σκούπισμα του δαπέδου πέφτει από μια παίκτρια της ομάδας «B» στο πάτωμα του γηπέδου της ομάδας «A». Τι πρέπει να κάνουν οι διαιτητές;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Αν σύμφωνα με την κρίση του 1ου διαιτητή η κατάσταση είναι επικίνδυνη, θα πρέπει να διακόψει αμέσως το παιχνίδι και να δώσει επανάληψη. Αλλά αν η φάση τελειώσει και η πετσέτα δεν επηρεάσει καθόλου την εξέλιξή της, δεν υπάρχει λόγος να δοθεί επανάληψη.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 17.2</p>
<p>8.3 Ο αγώνας ξανάρχισε σε άλλο γήπεδο λόγω απώλειας φωτισμού. Ποια είναι η σωστή απόφαση σε ότι αφορά στη χρησιμοποίηση παίκτη, που είχε τιμωρηθεί με αποκλεισμό στο τρίτο σετ, όταν αυτό άρχισε ξανά από την αρχή;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Ο Καν. 17.3.2.2 αναφέρει ότι το σετ που διακόπηκε σε διαφορετικό γήπεδο θα πρέπει να ακυρωθεί και να ξαναπαιχτεί με τα ίδια μέλη των ομάδων και τις ίδιες αρχικές παρατάξεις (εκτός από τους παίκτες που έχουν αποβληθεί ή αποκλειστεί). Όταν ένα τέτοιο σετ παίζεται ξανά, κανένας παίκτης που είχε αποβληθεί ή αποκλειστεί δεν επιτρέπεται να συμμετέχει. Ένας άλλος παίκτης που ήταν στη σύνθεση της ομάδας, αλλά όχι στην αρχική περιστροφή του σετ, θα πάρει τη θέση του. Επιπλέον, όλες οι άλλες τιμωρίες που έχουν καταγραφεί στο φύλλο αγώνα μέχρι τη στιγμή που έσβησαν τα φώτα, συνεχίζουν να ισχύουν και στο νέο σετ.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 17.3.2.2</p>
<p>8.4 Ενώ περνούσε δίπλα από τον στυλοβάτη για να επαναφέρει μια πρώτη μπαλιά που πέρασε έξω από την αντένα, ο παίκτης έπιασε το στυλοβάτη για να στρίψει πιο γρήγορα και να προλάβει τη μπάλα. Θεωρείται αυτό υποβοηθούμενο χτύπημα;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Όχι. Από τη στιγμή που ο παίκτης δεν ήταν σε επαφή με το στυλοβάτη τη στιγμή που χτυπούσε τη μπάλα, το παίξιμο ήταν κανονικό.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 9.1.3</p>
<p>8.5 Μετά από μια αλλαγή παίκτη, ο 1ος διαιτητής αντιλήφθηκε ότι ο πόντος θα έπρεπε να είχε δοθεί στην άλλη ομάδα. Ο προπονητής επομένως ζήτησε να ακυρωθεί η αλλαγή. Είναι αυτό δυνατόν;</p>	<p>Απάντηση / Εξήγηση Από τη στιγμή που ο 1ος διαιτητής άλλαξε την απόφασή του, η οποία ήταν και ο λόγος της αλλαγής, στο πνεύμα του αγώνα, το αίτημα του προπονητή μπορεί να γίνει δεκτό. Η ομάδα δεν θα χρεωθεί καμιά αλλαγή παίκτη.</p>